

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Robert

Buda
Diszt

XXVI. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 július 30.

202. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. .: Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1 (Leibach-palota)

Csendőr és zsvány

Guillotine, francia orvos találta fel a róla elnevezett kivégző gépet, — a francia forradalom egyetlen vívmányát, melyet érintetlenül a maga szüzi tisztaságában őrzött meg az utókor — s a föltalálót a saját maga által föltalált gépen végezték ki. Pribicsevics találta ki az államellenesség vádját, Pribicsevics ültette minden ellenfelét az államellenesség *guillotine*-jára s a nemzetgyűlés tegnapi ülésén már azt vágták szemébe Pribicsevicsnek, hogy — államellenes.

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén még vidám derűséggel fogadták ezt a frissen mázolt, mai keletű, ujszűtött vádat. Tegnap még vidámságot és derűt árasztott ez a vádoló fejének szegezett vád, tegnap még élvezték azt a groteszk helyzetet, azt a helyzetkomikumot, hogy az élet és halál urát, az alattvalói engedelmesség és állampolgári hűség monopolizálóját, a Nemzeti Lelkiismeret Ügyészét azok ültetik le az államellenesség vádlottí padjára, akiket tegnap még kivett a törvény védelme alól, akiket szeparatistáknak, bolsevik agitátoroknak bélyegzett, akik nem jelölhettek képviselőt, nem viselhetek közhivatalt s akiket kizárt az állami élet közösségéből. Ma még derűség követi a vádat. De várjunk csak. Pribicsevics nemcsak kísérteties biztonsággal állította össze politikai ellenfelei számára a vádat, hanem megadta a formális utasítást is. Minél képtelenebb a vád, annál vakmerőbben kell hangoztatni. Minél üresebb, minél hazugabb a rágalom, annál bátrabban kell terjeszteni. Mikor legelőször mondták, hogy a Radics-párt kommunista agitációt folytat, a józanabb értelem és a megfontoltabb ítélkezés azt a vádat is mosolyogva fogadta. S a végén az államhatalom egész szervezete megmozdult a Radics-párt ellen. A neveltségesség csak érdemet öl, de vádat nem. Csak üljön Pribicsevics még négy évig az ellenzéki oldalon, csak harsogja minden megnyilatkozásában a *ceterum censeo*-t ama nemzeti megegyezés ellen, melyre támaszkodik a kormányzat, csak hajszolja leleplezésekkel azokat a férfiakat, akiket az ország közvéleményének nagy része a szerb-horvát béke megteremtőinek tart, majd meglátja saját bőrén az *aliquid semper haeret*-elmélet véres igazságát s majd meggyőződik róla, amit rajta és hívein kívül már kezdett mindenki fölismerni az országban, hogy milyen felelőtlenül és méltatlanul lehet akárkinek homlokára sütni az államellenesség gyilkos bélyegét.

Guillotine doktor is elvérezhetett a guillotine alatt s az államellenesség vádjának szabadalmazott koholója is megsemmisülhet még az államellenesség vádjának sulya alatt. Mi magyarok, jól tudjuk, mit jelent az, érdemetlenül és igaztalanul viselni a hűtlenség és illojalitás be nem bizonyított és be nem bizonyítható vádját, mi tudjuk, mit jelent az: elsőrendű állampolgárnak *lenni* a terhek viselésében s harmadrendűnek a jogok szerzésében. Talán kerül még Pribicsevics uralomra s talán lesz még *pedagógiai* haszna annak, ha az üldözésnek és kompromittálásnak általa konstruált rendszerét most vele szemben alkalmazzák. Valamikor nagyon népszerű volt az a követelés, hogy minden büntetőbíró zárjanak be legalább egy hónapra börtönbe, hogy lássák, tudják, érezzék: mi az a szabadságvesztés és büntetés, *amita* büntetőtörvénykönyvrőfjével naponta végszámra mérnek

ki. Talán nekünk kisebbséghez tartozóknak lesz még abból hasznunk, hogy Pribicsevics azok sorában foglal helyet, akiket ő nevezett ki államelleneseknek. Talán be fogja látni az ellenzéki oldalon azt, hogy az államellenesség vádján milyen határtalan messzeségben van az államellenesség *ténye*. Talán be fogja látni, hogy a politikai küzdelem harci eszközei közül el kell vetni a nemtelen gyanúsításnak, a becstelen rágalomnak, az államellenesség vádjának fegyverét. Talán — ha későn is — be fogja mindezt látni, mielőtt a bibliai igazság érvényesül vele szemben is. *Aki fegyvert ragad, fegyver által vesz el.* Aki arra vállalkozik, hogy politikai perzekutor lesz s ellenfeleit demagóg vádakkal gázolja le, nagyon gyorsan lesz az általa koholt vádak üldözöttje.

Azt mondják, zsványból lesz a legjobb csendőr. Milyen zsvány lesz most a legjobb csendőrből?

A vajdaságiak több adót fizetnek mint amennyi a jövedelmük

Setyerov Szlavkó beszéde a Vajdaság elviselhetetlen adóterheiről — Befejezték a tizenkettő-javaslat általános vitáját

A parlament szerdai ülését negyedtizenegykor nyitotta meg Szubotica alelnök. Mielőtt áttérnének a napirendre, *Zsánics*, *Moskovljevic* és dr. *Radosavljevic* szólalnak fel és kérdést intéznek a parlament elnökségéhez, hogy miért nem működnek rendszeresen a parlamenti bizottságok. Szubotica alelnök válasza után rátérnek a napirendre.

Az elnök bejelenti, hogy a gyorsírói jegyzetek szerint a költségvetési tizenkettő általános vitáját már befejezték és ezért csak dr. *Setyerov* Szlavkó kisebbségi előadónak adja meg a szót. Emiatt az ellenzék nagy lármában tör ki, több képviselő arra hivatkozva, hogy már a múlt ülésen szót kért, ragaszkodik a szót az engedélyhez. *Moskovljevic* felmerül helyéről és szót kér. Az elnök megadja az engedélyt, mire *Moskovljevic* azt fejtegeti, hogy neki is joga van hozzájárulni a költségvetési javaslatához. A parlament többsége azonban Szubotica alelnök álláspontját fogadja el és ragaszkodik ahhoz, hogy csak *Setyerov* terjessze elő a kisebbségi véleményt

Kisebbségi vélemény a tizenkettő-javaslatról

Setyerov Szlavkó kifogásolja, hogy a pénzügyminiszter nem rendes költségvetést terjesztett a parlament elé. Majd a kiadási tételekkel foglalkozik.

— Takarékoságról szó sincs — mondja beszédében — és nem is lehet addig, amíg keresztül nem viszik a közigazgatási reformokat, amíg nem reorganizálják a központi igaz-

gatást. Igazi takarékoságra csakis a személyi kiadások csökkentése vezet.

Ezután az állami vállalatok működését bírálja. Hangsúlyozza, hogy az állami vállalatok nem jövedelmeznek annyit, amennyit jövedelmezhetnének. Bizottságok kiküldését javasolja, amelyek redukciót vinnének végbe az állami üzemeknél. A háborús adósságokra vonatkozólag kijelenti, hogy ezt a kérdést már régen rendezni kellett volna.

A javaslatban — folytatja a beszédét *Setyerov* — csak a személyi kiadások kétszáz millióval emelkedtek. A hadügyminisztérium élrelmezés címén magasabb hiteleket kér, pedig mindenki tudja, hogy az élelmiszer-árak csökkentek. Ez is példája annak, hogyan gazdálkodik az állam. A drágaság fő oka, hogy az állam a szállításokat nem fizeti készpénzzel és ezért minden szállító felemeli az árakat.

A bevételekről beszélve követeli az adók egységesítését. Eseteket sorol fel, különösen a *Vajdaságból*, hogy milyen óriási aránytalanságok vannak az adófizetésben és sokan több adót fizetnek, mint amennyi a jövedelmük. A Vajdaságban huszféle adónemet kell fizetni. Bebizonyítja, hogy egy kiskereskedő, aki 230.000 dinárt fektet be üzletébe és félmillió dinár bruttó forgalmat ért el 50.000 dinár jövedelemmel, különböző címen 36974 dinár adót fizet egy olyan községben, ahol a községi pótdadó nem nagy. Egy másik példával bebizonyítja, hogy egy egymillió dinár alaptökével és százezer dinár tartalékkal rendelkező részvénytár-

saság, amely 25 százalék jövedelem mellett 275.000 dinár hasznat mutat ki, 459.086 dinár adót tartozik fizetni.

Követeli a tartományi és községi választások mielőbbi végrehajtását és a községi kommisszáriusok elbocsátását. A belügyminiszter és pénzügyminiszter nem gyakorlati kéllőképpen az önkormányzati hatóságok ellenőrzését. Kifogásolja, hogy Bácsmegeve törvényhatósága különjuttalmakat ad a belügyminisztérium B. B. B. osztályában működő tisztviselőknek és felsorolja azoknak a neveit, akiknek a közzvűlés ilyen juttalmakat szavazott meg. Ez nagyon csunya látszatot kelt, tekintettel arra, hogy ezek felelősségi hatóságai is a megvénnek.

Megállapítja *Setyerov*, hogy a kiadások felül forgiak mulni a bevételeket és deficit fog előállni, mert a költségvetés nem reális. A pénzügyminiszternek a függő adósságokról adott közléseit nem tartja pontosoknak, mert a miniszter elhallgat bizonyos tartozásokat. Így például az állam nagy összegekkel tartozik a vicinális vasut-társaságoknak; a vasutak bevételeinek egy harmada ezeket illetné. Az állami hitelek nem emelkedik. A dollárkölcsonból csak három millió dollárt kapott meg a kormány. A hadikártalanítási kötvények árfolyan-emelkedése nem jelent egyben az ország hitelének emelkedését is. Elszámolást és kimutatást követel ezzel kapcsolatban a hadikártalanítás hovaforrásáról. A Radics-pártot felhívja, hogy az oldja meg igazságosan a parasztkérdést. Ha ezt nem teszi meg, akkor nem igazi képviselője a parasztságnak. Az ország pénzügyi helyzetét rendezetlennek tartja. Követeli az önkormányzatok sürgős helyreállítását. Beszédét azzal fejezi be, hogy az új kormánykoalíciót nem tartja alkalmasnak a reformok kellő keresztülvitelére és attól tart, hogy a nemzeti megegyezésből a nemzet becsapása lesz.

Ezután megejtik a névszerűt szavazást a javaslat fölött. 225 képviselő szavazt a nemzetgyűlés ebből 159 szavazattal 66 ellen általánosságban elfogadja a tizenkettődekről szóló javaslatot. Az elnök félkettőkor az ülést bezárja és a következő ülést délután öt órára tűzi ki.

A délutáni ülés

A parlament délutáni ülését félhatkor nyitja meg Szubotica alelnök, aki bejelenti, hogy a pénzügyminiszter a kormány nevében különböző új függelékeket terjesztett be a költségvetési tizenkettő-törvényhez. Rátértek ezután a javaslat részletes vitájára. Az első fejezetnél *Kapetanovic* muzulmán kifogásolja, hogy ilyen gyors eljárással döntene a költségvetés felett, majd pontról-pontra bírálja az egyes rerszortokat és különösen a belügyi kormányzatot támadja élesen a boszniai állapotok miatt, ahol szerinte még ma is napirenden vannak a politikai gyilkosságok.

Kumanudi demokrata hosszú beszédben bírálja *Stojadinovic* pénzügyi politikáját. Élesen támadja a

kormányt, amiért *tulságosan megterhelik a lakosságot adóval*. Ma 92 dinár adóteher esik az ország egy-egy lakójára, holott a háború előtt Szerbiában 32 dinár, a többi tartományokban pedig 35—40 dinár volt az adófizetőre eső adóteher. *Ezt a többletet a nép nem bírja el*. Az egyes adók túl magasak, így például a 20 százalékos rokkantadó, amit mindenkinek kell fizetni.

Behmen (muzulmán): Mégis éheznek a rokkantak!

Kumanudi realisabb adópolitikát követel, majd utána *Pusenjak* szlovén néppárti támadja a javaslatot szlovén nyelvű beszédében. Beszéde után az elnök az ülést berekeszti és a legközelebbi ülést csüförtök délelőttre hívja össze.

Elégedetlenek a horvát-országi demokraták

A Davidovics-párt horvátországi hivatalos lapja, a susaki *Novi List* a demokrata klub legutóbbi határozataival foglalkozva azt írja, hogy a demokrata-párt visszatért eredeti programjához.

A demokrata-párt határozata — írja feltűnést keltő cikkében — visszatérést jelent a régi párttaktikához, melynek alapja: a *vidovdáni alkotmány*. A párt a jövőben tisztasorb orientációt vesz fel, ugyanazt, amelyet annak idején szorgalmaztak. Ennek a retrograd iránynak egyedüli ellenzője a pártban *Davidovics* Ljuba, aki azonban nem tudott megbirkózni a jobboldali elemekkel. A horvátországi Davidovics-párt nincs abban a helyzetben, hogy ezt az új orientációt kövesse és kijelenti, hogy kitart a párt tradíciói mellett.

Az Eszterházy-birtokot is Lukinics oldotta fel a szekvesztrum alól

A Pribicevics-párti *Recs* tudvalevőleg megvádolta *Radics* Pavle és *Nikics* Nikó Radics-párti minisztereket, hogy gróf Eszterházy-uradalmát feloldották a szekvesztrum alól azzal a kikötéssel, hogy a gróf nagyobb összeget köteles adni a horvát parasztpárt kasszájába.

A megvádolt miniszterek a *Recs* cikkére rendkívül energikus cáfolatot tettek közzé. *Radics* Pavle a cáfoló nyilatkozatában azt állítja, hogy az Eszterházy-birtokot is a Pribicevics-párti igazságügyminiszter, *Lukinics* Edó oldotta fel a szekvesztrum alól 1925 április 1-én és átadta a birtokot *Jemekovics*-testvérek zagrebi kereskedőknek. Az akkori agrárreformminiszter azonban utólagos határozattal ismét szek-

vesztrum alá helyezte a birtokot, a mely *jelenleg is szekvesztrum alatt áll*.

A radikálisok és a Radics-párt közös klubülése

A Radics-párt és a radikálisok szerdán este közös ülést tartottak, amelyen főleg agrárkérdésekkel foglalkoztak. A vitában mindkét részről többen vettek részt, az ülés azonban határozatot nem hozott.

Az Európához kapcsolt Lika

A Bácsmegeyi Napló kiküldött munkatársától

Európa évszázadokra visszanyúló történelmében csak a rómaiak, meg Napoleon méltatták az Unától, Kupától és az Adriától határolt földterületet, amely a Bácskánál jóval nagyobb kiterjedésű. A római császárok voltak az elsők. Odahozták az Adria keleti partjának őserdeibe rabszolgáikat s irtották az erdőket, melyeknek fájából házat, butort készítet a Földközi tenger egész partvidéke. Vájták a fákat, de ujakat nem ültettek. Aztán jött a bőra, a kíméletlen északi szél, amelynek nevével még ma is minden lakó, mint a legnagyobb rosszat emlegeti káromkodás közben s elsöpörte a tengerbe a hegyekről a drága termőföldet. Így csak szikla maradt a Lika felületén, fehér, kopár szikla.

Ember is van a Likában. Nem sok, de akad. Mert ahol a hegy tulmagas volt, ott a földet nem szórhatta a tengerbe a bőra, megakadt a szikla egy-egy mélyedésében. Ezt észrevette a Teremtés legcsökönyösebb alkotója, az ember. Bekerítette a néhány négyzetméternyi földcséket kövekkel, kukoricamagot ültetett s él ott kecskéjével. Háza is van, papja is, meg egészsége is. Mert nem igaz, hogy csak a jólétben élő ember egészséges. Nem is volna igazságos.

Víz azonban nincs a Likában. A sima, meztelen sziklán egy pillanat alatt végiggördül az esőcsepp-patak, folyó ott nem képződhetik. Ciszter-

nában, keservesen gyűjtött vízen él a likai, mert mély kutra nem telik minden kis községnek. Amikor *Pribudics* községbe ért az első vonat, a község ősz előjárója üdvözölte a minisztereket:

— Kegyelmes uraim! Az egész község hálás, mert látja, hogy segíteni akartak rajtunk. Jó lesz most, hogy a kukoricát vasuton hozzhatjuk ide, de még egy kérésünk van. Öregapám ezen a helyen, ahol most állunk, kutat ásott. *Tavaly azonban jött a mérnök ur, betömte a kutat és állomást épített helyére*. Most a szomszéd községből kell vizet hoznunk, ez pedig tizenkét kilométerre van. Gyerekeink hozzák esténként, ha visszatérnek az iskolából. De nehez nekik, szegényeknek...

Padjene állomáson megszólít egy öreg bácsi. Kérdezi, hogy hovávaló vagyok. Megmondom, hogy a Bácskából.

— Ne mondja — csodálkozik — *onnan, ahol kukoricával etetik a marhát?*

Napoleon is érdeklődött már a Lika után. Észrevette, hogy a Kapela és a Velebit karsztja kitűnő védelmi pozíció a tenger felől betörő ellenség ellen s védősáncra a Dunavídek termékeny alföldjének. Az általa alapított Illyr királyság generálisai a Likában táboroztak. De katonái voltak Napoleon emberei is csak, a »licsanin« se vizet, se iskolát

nem kapott tőlük. Generálisok stratégiai terveinek köszönhető egyéb-ként jórészt, a most megvált Lika-vasut is építését. Az 1866-os háború után, mikor az Italia Unita mindveszélyesebb ellenfele lett az osztrák-magyar monarchiának, a bécsi generálisok rájöttek arra, hogy az akkor még Bosznia-Hercegovinától hátulról nem fedett Dalmáciát csak úgy lehet védelmezni, ha stratégiai vasutal közelítik meg. Ez a körülmény, nem pedig a licsanin sorsa készítette a bécsi kormányt arra, hogy már 1873-ban, tehát 52 év előtt a Reichsrattal törvénytervezetet fogadtasson el, mely a Splitből kiinduló, Kninen keresztül az akkori osztrák-horvát-magyar határig vezető vasutvonal építéséről intézkedik.

A Reichsrat által elhatározott vasutból azonban csak egy Splitől Kninig terjedő vonat lett, mert akadályként közbeléptek a monarchia sajátos közjogi viszonyai. *Pribudics* (Pribicevics!) községig a Szent István korona országainak területén haladt volna a vasut, *Pasics* (!) községtől délre pedig a Reichsratban képviselt királyságok és országok területén. A mikor Bécsben volt pénz, nem volt Pesten és viszont. Amikor Pest beleegyezett volna, Bécsnek voltak politikai aggályai. A *Pasics*—*Pribicevics* rezsimnek kellett csak jönni, hogy összekösse *Pasics* és *Pribudics* állomásokat.

A Lika-vasut építési önköltsége: 165 millió aranykorona, 14 millió jugoszláv korona és 139 millió dinár. Tizennyolc ezrelékes emelkedésével a Lika-vasut a kontinens egyik legmodernebb vasutja. Az egész vonal hossza, Ogulintól—Splitig 330 kilométer. A vonalon levő 21 alagút hossza 5490 méter. A leghosszabb alagút (2270 méter) a *Sinae* hegy alatt. Jugoszlávia leghosszabb alagútja. 397 különböző hosszúságú vasból vagy betonból készült hid és viadukt hivatott leküzdeni a terep egyenetlenségeit. A vonal 32 állomását sok millió költséggel épített vízvezeték látja el az ezen vidéken oly ritka elemmel: a vízzel. P. O.

Egy kritikus albumából

Irtá: Baedeker

Az örök téma

A legszabadosabb nő se meri elárulni, azaz nyíltan hangoztatni, hogy »szerelem a férfiakat«, mert mingyárt szemérmetlen perszónának vagy éppen *Messalina*-hajlamu nőténynek kiáltanak ki az éretnyűsők s a mások erkölcsére vigyázó illemrendőrök, — s a legszolidabb férfi is fennen dicsekszik, hogy »szerelem a nőket«, sőt, ha nincs így, bátran hazudja, mert máskülönben anyámaszszony katonájának, fajankónak vagy éppen hermafroditának rágalmazná a környezete. A nőt így a társadalmi konvenció és előítéletesség állandóan komédiázásra utalja s hipokritaságra készíti, hogy szemérmesebbnek mutassa magát mint aminő valójában, míg a férfit ugyanez a konvenció arra biztatja, hogy nőcsábásznak, roué-nak, *Don Juan*-nak, fenegyereknek és aszfaltbetyárnak tettesse magát, ha megannyira nem az.

Valaki így nyilatkozott egy kitűnően szép fiatal hölgyről:

— Sokkal szebb, minthogy igazán jó lehetne!

Egy másik pedig így ítélte róla:

— Lehetetlen, hogy ne legyen jó is. Olyannyira szép!

Melyiknek volt igazsága?

Vannak nők, akikre nézve a szépség: átok, s vannak, akiknek az áldást jelent.

Némelyeknek a szerencsét kovácsolja meg a szépségük, másoknak a sirtát ássa meg.

Tudattalanul talán azért vágyik szerettetni a nő, mert ez kedvező hatással van a szépségére. De egészen bizonyos, hogy azért óhajt szép lenni, hogy szerelmet keltsen.

A nők története egyszersmind a szerelemnek is története

A férfinak fontos dolog a szerelem, a nőnek — földolga.

A szerelem akkor virágzik legjobban, amikor idejük van hozzá az embereknek. Most, amikor olyan drága lett az idő, kevesebb lesz a szerelmes és kevesebb lesz a szerelem.

Az okos nő hamar rájön, hogy ha valamit el akar érni a szerelemben, azt nem az eszével fogja kivívni. S ebben rejlik az okossága.

A nő másképpen okos és másképpen ostoba, mint a férfi. Az okossága ellen-szenvesebb s az ostobasága rokonszenvesebb a férfiénál.

A szépség elmúlik, a nőesség megmarad. Így hát a szép asszonyoknak inkább kellene ápolni a nőiségüket mint a szépségüket. Az igazi nőiség még akkor is hódít, amikor a szépségnek már nyoma sincs. S van olyan nőiség, amely

szépség nélkül diadalmasabban hódít mint egynemely tökéletes szépség, amely nőiség nélkül való.

A nőnek a barátja egyszersmind vetélytársa, a férfi barátja egyuttal érdektársa. Ez az oka, hogy ez utóbbiak barátsága oly sokkal tartósabb mint a nőké.

Ha egy házasságban teljes a harmónia, akkor az sokszor mind a három érdekelt félnek az érdeme.

Fiatal lányoknak csodás és szerencsés adománya, hogy butábbaknak tudnak látszani mint aminők, s ez olyanbájt kölcsönöz nekik, amelynek a férfiak nem tudnak ellentálni. Persze ennek az ártatlan játéknak a tudattalan célja is ez. Egész életemben mindössze néhány olyant ismertem, aki okosabbnak próbált mutatkozni mint valójában volt, s ez — eltekintve attól, hogy nem sikerült — egyáltalában nem tette őket vonzóbbakká.

A nőknek olyan szeretetreméltó hibáik vannak, hogy ezeknek a kedvéért megbocsájtjuk nekik a többi gyarlóságukat is.

A nőt akkor is kell tisztelnünk, ha szeretjük

Csak egyetlen igazi nőgvölölőt ismertem, s az is asszony volt.

Ameddig a divatüzletek kirakatai előtt több nő álldogál mint férfi, s a könyves-

boltok kirakatát több férfi nézi mint nő, addig nem lehet szó a két nem között teljes egyenlőségről.

A nőnek a férfi sokkal érethesebb mint a férfinak a nő. Mert a nőt a férfi jobban ismeri és — hogy ugy mondjam — biztosra veszi.

Nőkérdés csak azóta van, amióta a nők irnak. S most már nem is szűnik meg soha, mert önagyságaik soha szűnnek meg írni.

Az asszonyok szeretik a regényeket és a regényességet, s emélfogva szeretnek mindent, ami regényekre emlékezteti őket. Ezért érdeklődnek annyira elfjegyzések, esküvők és — elválások iránt. Sokkal inkább mint a gabonafarag, a népszövevény gyűlések, a hazaüdvé s az emberiség sorsa iránt, amelyek pedig szintén elég fontos dolgok, ha nem is regényesek mindig.

Sokszor tisztességes asszony is — hogy az ura szerelmét biztosítsa magának — kénytelen courtesane-erényeket gyakorolni.

A nőt még arról is nehé meggyőzni, amiről meg van győződve. Hát még egyebekről?

A nő ritkán ismeri be, hogy nincs igazsága. És olyankor, ha nincs igazsága, soha.

Nincs hálátlanabb dolog mint nőekkel vitatkozni. Mándig nekik van igazuk.

KISEBBSÉGI ÉLET

Egy szlovák munkás keserű panaszaának adott helyet az egyik pozsonyi magyar lap. L. V. negyvenkétéves pozsonyi illetőségű rokkant vagyok — mesélte a lap szerkesztőségében a szlovák munkás —, havi hatvanhét korona öt fillér nyugdíjat kapok az államtól. A múlt héten végső szükségben elindultam munkát keresni. Egy ruszinszkói társanál átmentünk vonaton Komáromba, ahol az állami utépítésnél kerestek munkásokat. A komáromiak előre figyelmeztettek, hogy csak cseh munkást alkalmaznak, de gondoltuk, ha szlováknak beszélünk, majd csak felvesznek bennünket. Az építés vezetője valóban fel is fogadott mind a kettőnköt három koronás órabérral napszámossal és másnap reggel hat órakor be is álltunk a munkába. Tíz-tizenöt percig dolgoztunk mindössze, amikor megjelent előttünk négy cseh munkás és erélyesen felszólított, hogy hagyjuk abba a munkát, mert az utépítésnél cseh cég dolgozik, amely csak cseheknek alkalmaz. Mikor erre megjegyeztük, elég sajnós, hogy Szlovákiában az idevaló munkás nem tud munkát kapni, csak a cseh idegen, azzal fenyegettek meg, bennünket, hogy csendőrökkel vitetnek be, ha még akadékoskodunk. A pozsonyi lap a panaszhoz hozzáfűzi, hogy elképzelhető, milyen nehéz magyar munkásnak boldogulni, ha egy szlovák rokkanttal ilyesmi megtörténhetik.

A német és lengyel kormányok közt éles konfliktus támadt az állampolgársági kérdésben. Mint a Lokalanzeiger írja, a lengyel kormány Németország intervenciója ellenére hozzáfogott mindazoknak a lengyel területen élő németeknek kiutasításához, akik még 1921-ben német állampolgárságra optáltak. Most augusztus elsején nem kevesebb, mint harmincöt németet tesznek át a határon a lengyel hatóságok, amelyek még arra sem adnak időt a kiutasítottaknak, hogy vagyonaikat értékesítsék. A német kormány, hír szerint, retorzióképpen augusztus elsején mintegy tízezer németországi lengyel optálót szállít különvonaton a lengyel határra és átadja őket Lengyelországnak.

A szlovenszkói magyar keresztény-szocialista párt kongresszusát szeptember 8-ára hívták össze Kassára. A kongresszus eredményét nagy érdeklődéssel várják Szlovenszkón, mert ezen dől el, hogy a szlovenszkói magyarság egységes listával vesz-e részt a választási küzdelemben.

A szlovenszkói evangélikus lelkészek Zoch püspöknél a napokban konferenciára gyűltek össze. A konferencián a magyar lelkészek egy memorandumot terjesztettek elő, amelyben követelik, hogy a magyar kisebbség az egyházi közigazgatás minden fokán megfelelő képviselőkkel bírjon. A magyar lelkészek egyuttal azt is kérték, hogy az evangélikus egyház gondoskodjék magyar lelkészek és tanítók kiképzéséről.

Hároméves irredenta pör foglalkoztatja a szlovenszkói bíróságokat. Még 1922 októberében történt a Galgóc-nagyszombati vasúti vonalon, hogy Péter Vince póstyéni kereskedő összekülönbözött mostoha fiával. Az apa a veszekedés hevében azt találta mondani fiának: »Te büdös cseh«. Valaki az utársak közül Pétert ezért feljelentette és ezzel kezdetét vette a tengerkigyóvá váló rendtörvényes per. A bíróság 1922 novemberében 500 korona pénzbüntetésre és 14 napi szabadságvesztésre ítélte Pétert, akinek felebbezésére a tábla az ítélet mimósítását ígátás helyett közcsendháborításra változtatta és a pénzbüntetést elengedte. Az államügyesség

viszont a táblai ítéletet felebbezte meg, amelynek alapján a legfelsőbb bíróság megseminsitte mindkét ítéletet és utasította a táblát új eljárás lefolytatására. Az új eljárás során a tábla Péter büntetését most már közrend elleni vétség címén állapította meg és ezért 500 korona pénzbüntetést szabott ki rá. A főügyesség az ítélet ellen ismét semmi-ségi panasszal élt és perújítást kért. A

napokban harmadszor állott Péter anyit-ral törvényszék büntetőtanácsa előtt, amely ha jól megy, máln 1926-ban végezkesnek és ezért öt évi szabadság vesztésre és 500 korona pénzbüntetésre ítélte. Az államügyesség az ítélet súlyosbításáért megint felebbezte a táblához, amely ha jól megy, máln 1926-ban végezzel a szívos rendtörvényes tengerkigyóval.

Radicsék erélyes akciót indítanak a párt disszidensei ellen

Lemondatják mandátumukról a kilépett képviselőket

Zagrebból jelentik: A Radics-párt hivatalos lapja, a *Dom* legújabb számában foglalkozik a párt disszidenseinek magatartásával és élesen elítéli *Krajanovic*, *Uroics* és dr. *Bucs* szereplését. — *Krajanovic* Iván — írja a *Dom* — a horvát parasztklub egyik ülésén kérdést intézett az elnökhöz, elmenjen-e Dubrovnikba, választói közé, hogy megkérdezze tőlük, helyeslik-e a megegyezést. Az elnök figyelmeztette ekkor *Krajanovic*ot, hogy ő nem Dubrovnik, hanem a horvát parasztnép képviselője, amelynek egyedül tartozik felelősséggel. *Cizmekovics* képviselő erre felszólalt és bejelentette, hogy legutóbbi dubrovnikai tartózkodása alatt végigjárta a párt szervezeteket, amelyek kivétel nélkül biztosították *Radics István* iránti hűségükről. Hogy *Krajanovic* dilemmába került, annak csak ő az oka, mert választóinak felhatalmazás nélkül olyan ígéretet tett, hogy a horvát parasztpárt soha nem egyezik ki a radikálisokkal.

A lap ezután *Uroics*ot veszi sorra, akit igen hevesen támad a pártból való kilépéséért.

— *Uroics* — írja — már tavaly is csak arra törekedett, hogy felvegye képviselői napidijait és azt a párthatározat ellenére megtartsa. *Radics István* egyizben felelősségre vonta *Uroics*ot, aki rossz anyagi helyzetére hivatkozott, de megígérte, hogy a jövőben rendszeresen beszolgáltatja a napidijakat. Miután azonban ígéretét nem teljesítette, *Radics* a párt júliusi ülésén felszólította, őszintén és röviden válaszoljon: igen-e, vagy nem. *Uroics* nemmel válaszolt és ezzel elvesztett a horvát parasztpárt számára. A horvát nép halottnak tekinti őt, akinek már semmi köze a néphez és a horvát parasztpárthoz.

— *Bucs* dr. — folytatja cikkét a *Dom* — a *Hrvat* című lapban bejelentette, hogy ő nem *Radics István*tól, hanem a néptől kapta mandátumát. De a nép erre azt feleli: téged nem ismerünk és csak azért szavaztunk rád, mert *Radics István* nevében jöttél hozzánk a szavazatunkért. A susáki párt szervezet, amely *Bucs*ot megválasztotta, már fel is szólította a disszidens képviselőt, hogy haladéktalanul mondjon le a mandátumáról.

Európa valamennyi bányászszövetsége támogatni fogja az angol bányászokat

Pénteken éjfélkor megszűnik az angol bányászok szerződése A szállítómunkások és a hajósok is résztvesznek a sztrájkban A bányászok nemzetközi végrehajtóbizottságának ülése

Az angol kormány államsegélyt ad a bányatulajdonosoknak

Londonból jelentik: Az angol kormány hallatlan erőfeszítéssel dolgozik azon, hogy az augusztus elsejére bejelentett általános bányászsztrájk kitörését megakadályozza. A szerdai napon minisztertanács foglalkozott a kérdéssel és három óras vita után elhatározta, hogy a bányatulajdonosokkal tárgyalásokat kezd az irányban, hogy a kollektív szerződést ne bontsák fel és ne ragaszkodjanak a munkaidő felemeléséhez. A minisztertanács után *Baldwin* miniszterelnök fogadta a bányatulajdonosok küldöttségét és felszólította őket, hogy tegyenek le arról a szándékukról, hogy új szerződést kötnek a bányamunkásokkal.

A küldöttség kijelentette, hogy kénytelen ragaszkodni elhatározásához, mert a jelenlegi bérviszonyok mellett a tulajdonosok ráfizetnek az üzemekre.

A tanácskozási során *Baldwin* miniszterelnök újabb felszólítására, a küldöttség egyik tagja kifejtette, hogy az angol gazdasági életre oly katasztrófális következményekkel járható sztrájk kitörését a kormány csak úgy akadályozhatja meg, ha

a régi kollektív szerződésből folyó ráfizetések kárpótlásául az állam segélyt ad a bányatulajdonosoknak.

Baldwin nem adott határozott választ, de politikai körökben biztosra veszik, hogy a kormány, ha másképp nem tud egyezséget létrehozni,

nagyobb összegű segéllyel kész

leszerelni a bányatulajdonosok ellenállását.

A kormány különben ez ügyben csak csütörtökön hoz végleges döntést, mert előbb még a bányamunkásokkal próbál dűlőre jutni. *Baldwin* csütörtök délelőtt fogadja a bányász küldöttséget, amelynek javasolni fogja, hogy augusztus elseje előtt még egyszer üljenek le tárgyalni a bányatulajdonosokkal. Csütörtök délután a vezető angol szakszervezetek végrehajtóbizottsága tart ülést, amelyen minden valószínűség szerint kimondják, hogy ha szükséges,

a vasutasok és a hajómunkások szolidaritásuk jeléül szintén sztrájkba lépnek.

Ez esetben három és fél millió munkás vesz részt a munkabeszüntetésben, amely ha valóban bekövetkezik, a legkritikusabb helyzetbe hozza a nagyvárosokat, amelyeknek élelmiszerral való ellátása lehetetlenné válik. A kormány főleg erre való tekintettel siet a megegyezést tető alá hozni, de hogy intervenciójának lesz-e eredménye, azt még nem tudni. A dátum mindenesetre fenyegetően közeledik:

pénteken pontosan éjfélkor szűnik meg a munkaadók és munkások közti szerződés.

A bányászok bérmozgalmával különben már foglalkozott a bányamunkások nemzetközi végrehajtóbizottsága, amelynek ülését *Hodges* vezértitkár vezette. Az ülésen, amelyen Angliát *Herbert Smith* és *Cook*, Németországot két, Franciaországot öt, Belgiumot két, Len-

gyelországot és Csehszlovákiát egy-egy tag képviselte, elhatározták, hogy sztrájk esetén

Európa valamennyi bányászszövetsége támogatni fogja az angol bányászokat.

A végrehajtóbizottság határozatáról és tervbevett intézkedéseiről értesítették a nemzetközi szállítómunkás-szövetséget is azzal, hogy az akciót ő is támogatja. A végrehajtóbizottságnak az angol delegátusok azt a kívánságukat terjesztették elő, hogy ha a sztrájk kitör

az internacionale tagjai lépjenek sztrájkba valamennyi európai országban is.

Az ülésen a vita során az a vélemény alakult ki, hogy egy nemzetközi bányászsztrájk megszervezésére nincs szükség, az internacionáléhoz tartozó szövetségek más módon is támogathatják az angol bányászokat elsősorban úgy, hogy a

többi országokban a produkciót oly mértékben fogják csökkenteni, hogy az nem jelenthet veszélyt az angol sztrájkolókra.

A végrehajtóbizottság elhatározta azt is, hogy érintkezést keres a szállítómunkások nemzetközi szervezetével, akadályozza meg, hogy bányászsztrájk esetén bármely ország exportálhasson szenet Angliába.

Az angol kormány által kiküldött szénbizottság beérkezett jelentését, amely megállapítja:

1. Jogos a bányászoknak az a követelése, mely szerint

minden új bányászszerveződésben bérminimumot állapítsanak meg.

2. Az angol bányáipar kihatásai és értékesítési lehetősége még nagyon fokozható.

3. Az angol bányászkrízis az általános angol, de még inkább az internacionális gazdasági zavarok következménye, amelyek a háborút követték.

A bizottság egyik tagja kijelentette, hogy a helyzet elmérgesítéséhez nagyrészt hozzájárult az, hogy Anglia elszelve tért vissza az aranystandardhoz.

Csak most indul meg a tropikus országok kiaknázása

Az angol gyarmatügyi miniszter beszéde az alsóházban

Londonból jelentik: *Amery* gyarmatügyi miniszter az alsóházban a kivándorlás kérdéséhez szólva megállapította, hogy a kivándorlók száma 1913-ban még 224.000 volt, 1924-ben már 88.000 főre csökkent. Ennek oka egyrészt az, hogy sem a koronagyarmatok, sem maga Nagybritannia még nem heverte ki a háboru utóhatásait, másrészt hiányzanak terményeik számára a piacok és így csökkent befogadóképességük. A birodalmi gazdasági politika fejlődésében három jelentős tényezővel kell számolni: emberekkel, pénzzel és piacokkal.

Amery olyan birodalmi gazdasági politikának híve, amely a közös segélyforrások kölcsönös fejlesztésére támaszkodik és amely a birodalom által megállapított, nem pedig a külső világ szabályozatlan és határtalan világversenyében megállapított színvonalat tart fenn. Hangoztatta, hogy nagy gazdasági lehetőségek rejlenek a forró égövi országokban, amelyek Anglia számára felbecsülhetetlen jelentőségűek, de kiaknázásuk csak most indul meg. Különösen arra utalt, hogy Angliának Afrikában és egyebütt milyen gyapottermelési lehetőségei vannak. Egyik legfontosabb feladat az, hogy a vasutakat főleg Kelet-afrikában kifejlesszék.

CIRKUSZ

Weisz Fülöp Miksa

„Kutyáról írni: nem rossz üzlet.”
Jack London.

Ha úgy vesszük, Weisz Fülöp Miksáról tulajdonképpen költeményt kellene zengeni. A közönséges próza méltatlan lényéhez. Nevezett Weisz Fülöp Miksa ugyanis egy angyal; négy lábú angyal, az igaz, de ez nem von le semmit értékéből. Sőt. Régebbi gazdái a kevésbé jóhangzású Pajtás névvel látták el, de amióta Tamás István író- és lakóúrsam, mint anya és én mint atya — hogy úgy mondjam — ujrászültük, azóta a korábbi Pajtás kizárólag csak Weisz Fülöp Miksa névre hallgat. Bár erről nincs szó. Nem hallgat. Ellenben ugat. De természetesen csak éjszaka. In der Nacht, in der Nacht, wenn die Liebe erwacht... És amikor aludni szeretnék. És ha még legalább ugatna. Csakhogy nyávog. Akár egy macska. Illetőleg, ami magunk között szólva egy farkaskutyától egészen különös, cincog. Mint valami egér. Tudnivaló Weisz Fülöp Miksa farkaskutya. Ezt elfelejtettem mondani. Pedig fontos. Nekem nem, de idegeneknek annál inkább. Erre abból következtek, hogy a palicsi ugynevezett sétányokon minden szembejövő eszéjgyűző illetékesnek éri magát megszólításával leintáztatni Weisz Fülöp Miksát, megtapogatni karmait, belenyulni piszkos csülkeivel hegyes fogazatu szájába, vegyvizsgálat alá venni fülalkját, fülzsírját és fülszőr-farbáját, s e beható helyszíni, valamint hajszíni szemle után a megfölebbezhetetlen szakértelem prepotenciájával kimondani fejére a tesujtó ítéletet:

— Nem tiszta farkutya!

Bumszti.

Verjem meg?

Szálljak sakra Weisz Fülöp Miksa tisztelt édesanyjának becsületéért? Lene csak idősebb Weisz Fülöp Miksa, majd megtorolná személyesen a sértést. Azonban mindössze csak öthetes. Még nem tud harapni. Azaz erről bővebbet a házielügyelőnél, akinek Weisz Fülöp Miksa az ágyterítőjét... de borítsunk fátyolt az ágyterítőre. Ha elég sűrű a fátyol, akkor legalább eltakarja a lyukat, amit Weisz Fülöp Miksa harapott a terítőbe. Mert harapni tud. Vagy ezt már mondtam? Azonban harapó-készége még nem áll azon a magas fejlettségi fokon, hogy kellő hatállyal rendezhetne büntető-expedíciókat rágalmozói ellen. Sajnos. És ilyen körülmények között meg kell azzal elégednie, hogy megvetése jeléül sercint egyet foga közül a földre. Legutóbb, amikor a strandon az a puffadt szőke beletolakodott a szájába, Weisz Fülöp Miksa kissé túlzásba is vitte vele szemben érzelmeinek nyilvánítását és olyan osztatív módon nyilatkozott meg ellenszenvre, hogy farkas léte rékának lehetett volna gondolni. Kutyám okkor... Illetőleg kutyánk, mert világért sem akarom kdsajátítani. Ami igaz, az igaz: Weisz Fülöp Miksa közös ügy, éppen úgy, mint a katonai kérdés volt az egykori osztrák-magyar monarchiában. A kvóta, amelynek arányában a kutyatartás terheit viselni tartozunk, illetőleg előnyeit élvezzük, alighanem szintén onnan öröklődött. Erre akkor jöttem rá, amikor utolsó tíz dináromért egy legigli tejet vásároltam Weisz Fülöp Miksának a palicsi nagyvendéglőben s amikor át akartam neki nyújtani, azzal a hátsógondolattal, hogy így ravaszul beférkőzöm kegyeibe. Tamás energikusan kivette kezemből a kriglit:

— Majd én, — mondta — hadd csináljak én is valamit.

— Maga is? — kérdeztem megdöbbenve — hát én mit csináljak?

— Kifizeti a ceppet.

Ezzel a hazárd gesztussal persze ő nyerte meg Weisz Fülöp Miksa rokonszenvét.

Amikor egy csinos nő megkérdi tőlünk, hogy kié az a csoda szép kis ku-

tyus, — általában is szokták emlegetni — Tamás habozás nélkül így felel:

— Az enyém.

Neki nincsenek skrupulusai a tulajdonjog körül.

Ellenben éjszaka, amikor Weisz Fülöp Miksa cincogni, vonyítani, nyivákolni, virnyákolni kezd az udvaron és felébrészt bennünket, Tamás habozás nélkül megteszi prozopozícióját:

— Menjen ki és hallgattassa el a kutyáját.

Ez az önzetlenség netovábbja.

Nem akarom öt bemártani Weisz Fülöp Miksa előtt, de az a gyanúm, hogy alapjában véve nem is szereti. Ha szeretné, akkor nem húzódozna attól, hogy alkalomadtán résztvegyen a Weisz Fülöp Miksa személye körüli tisztántartási munkálatokban és kisdzje belőle a bolhákat. Mert mit tagadjuk... Akkorák, mint egy ház. Én megértem Weisz Fülöp Miksát, miért nyöszörgött minden éjszaka és miért nem tudott nyugodtan

aludni; alberlői megdöbbenően hatalmasak voltak és kövérek. Sohasem láttam egycsomóban emyi másállapotos bolhát. De most már elimpáltam őket, egyedül, a konkurrens szülő segítsége nélkül... a néhai Salamon, ha élne, biztosan nekem itélné ezen az alapon a drótszörű kisdedet. Mert nekem szívemhez van növe. Tamás ellenben, azt hiszem, titokban el akarja adni. Legutóbb már azzal a rémhírrel jött, hogy négyszáz dinárt kínálnak érte. Erős voltam és tiltakoztam, pedig dus fagyaltok délibábját varázsolta szemem elé, amikre bőven futná a négyszázból. A kísértés nagy volt, de ellentáitunk és ellent is fogunk állni mindaddig, amíg valami elvetemült lélekkufár nyolcszázat nem kínál.

Akkor, mint új Szaturnuszok, felfaljuk majd egyetlen gyermekünket, Weisz Fülöp Miksát jegeskává alakjában...

Teljeüljön a mítosz!

dió.

A szűkebb ellenzéki blokk csak a parlamenti ülészek végéig marad együtt

Meglazult a viszony az ellenzéki pártok között

Az ellenzéki blokk vezetősége szerdán délután kommunikét adott ki legutóbbi tanácskozásának eredményéről, amely a következőképpen hangzik:

— A demokratapárt, a szlovén néppárt és a jugoszláv muzulmán szervezet képviselői megvitatták az új politikai helyzetet és miután megállapították, hogy a horvát parasztpárt kilépésével és a radikálpárttal kötött megegyezésével a nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia blokkja felbomlott, szűkebbnek találta, hogy újból rendezze pártjainak egymásközötti viszonyát. E célból a folyó hó 27-én és 28-án megtartott ülésén elhatározta a következőket:

1. A blokkban levő pártok vezetői kontaktushoz maradnak a parlamenti kooperáció és az együttes parlamenti fellépés tekintetében való megegyezés céljából a parlamenti ülészek időtartamára.

2. A pártok azonnal hozzálátnak az új helyzetben kifejtendő akcióknak

programszerű és taktikai kidolgozásához.

— A blokk pártjai viszont már most egyhangulag megállapították azt az elvet, hogy az állami berendezés jövő reformjának kérdését az összes pártok megegyezésével kell létrehozni. Akcióknak alapja és végső célja az lesz, hogy a belső viszonyok véglegesen konszolidálódjanak, a törvényesség és jogrend biztosítsák, végül a demokratikus és szabadelvű intézmények és a parlamentaris kormányzás megvédelmeztesse.

Mint ebből a kommunikéből látható, az ellenzéki pártok viszonya meglehetősen laza és egyelőre csak ennek a parlamenti ülészeknek a tartamára kötöttek megegyezést. Mivel azonban a mostani ülészek két-három nap múlva már befejeződik, ennek a megegyezésnek nincs nagyobb gyakorlati jelentősége. Amit a további együttműködésről mond a kommuniké, az annyira általánosságban mozog, hogy semmiesetre sem jelent pártközi megegyezést.

Tervezet a vajdasági adóterhek könnyítésére

A pénzügyminisztériumban tartott vajdasági adóankét eredménye — Klicin Mita javaslata

A Bácsmegeyi Napló is beszámolt annakidején a pénzügyminisztériumban július 14-én dr. Sztrojadinovics Mlán pénzügyminiszter előzetesével, dr. Miletics Szilvákó közegészségügyi miniszter s a vajdasági radikális képviselők, a pénzügyminisztérium főtitkárja és a vajdasági ipari, kereskedelmi és gazdasági érdekeltségek képviselőinek részvételével tartott vajdasági adókonferenciáról. Az adókonferenciát szűkebbkörűl anket követte, melynek megbízásából Klicin Mita volt államtitkár tervezetet dolgozott ki a vajdasági adóztatási mizériák megszüntetésének módjáról.

Klicin Mita adómemorandumáról a következőket mondotta a Bácsmegeyi Napló munkatársának:

— Javaslatom több adónem megszüntetésére és a megmaradtak enyhítésére törekszik.

— Javasoltam, hogy a vagyonaadó pótlékaival 1925 január 1-éi visszaható erővel töröltessek, mert a vagyoni ügyvitel van adókkal terhelve. Példa rá a földbirtok után fizetendő adók. A földbirtok után mindenképp előadó, továbbá 60 százalékos hadipótlék és 30 százalékos általános jövedelemadó pótlék és e három adó után még további 500 százalékos pótlék fizetendő. Ezenfelül ugyanez a földbirtok a tiszta jövedelem 60 százalékát kitevő jövedelemadó: ennek 15-120 százalékát kitevő rendes

szont ott nem vetik ki, míg egyedül csak a Vajdaságban vetik ki és szedik be.

A vagyonaadó különösen súlyosan terheli a háztulajdonosokat és a földbirtokosokat. A háztulajdon egész jövedelme adóba megy el.

— Javasoltam továbbá a jövedelemadóval járó 15-120 százalékos pótlék törölését, mert a pénzügyi törvény szerint a jövedelmi adó nem is terhelhető pótlékokkal.

— Azt is javasoltam, hogy a megadóztatlanul maradó jövedelem minimuma az eddigi 2500 dinár helyett 8000 dinárban állapítsák meg, amely a régi törvényben adómentes minimumnak meghagyott 800 korona valorizált összegének felel meg.

— Javasoltam a 15 százalékos betegápolási adó törölését.

— A hadinyereségadó igazságtalan kulcs szerinti vetették ki. Azt javasoltam, hogy az 1917-8-9-20-as évek jövedelmét valorizálva hasonlítsák össze a háborúelőtti aranyvalutás adóval és ennek különbözete felel meg a hadinyereségnek.

— Kívántam, hogy olyan esetekben, ahol a fél, — főleg az egyszerűbb nép — elmulasztotta az adókövetés ellen jogorvoslattal élni és ha megállapítható, hogy az adókövető bizottság jogtalanul állapította meg az adót, az 1924-25. évi pénzügyi törvény 183. §-a alapján a pénzügyminiszter módot adjon a sérelem orvoslására. Azt is kívántam, hogy a jövedelmi adó ne legyen az alapja a rokkantadónak és a hadfelszerelési adónak.

— A pénzügyintézetek megadóztatásánál azt kívántam, hogy az összes állami és önkormányzati adók 1923 január 1-étől visszamenőleg kiadási tételnek állítsanak be és a nyereség ennek megtörténte után legyen megállapítható. Ha ezt nem fogadják el, kértem az adóteleknek 7-8-9-10 és 11 százalékra való mérséklését és ha ez sem volna lehetséges, akkor, — így szól a javaslatom, — a nyilvános számadásokra kötelezett vállalatok éppoly adókulcs alapján adóztassanak meg, mint amilyen adókat Szerbiában fizetnek.

Remélem, hogy a pénzügyminiszter átlátva a vajdasági adók aránytalanságát, az adókérdést előterjesztésem értelmében, mely kívánságaink minimumát tartalmazza, fogja rendezni.

Lopással vádolt

csendőrök

A novisadi felebbviteli bíróság tárgyalásai

Törökkanizsán tizenhárom évvel ezelőtt, november 3-án Lovner Ajberr gazda istállójába betörték és onnan két tehenet loptak el. A kanizsai csendőrség gyanúja három kanizsai csendőrré: Suvajgics Stevan, Kraecumov Sava és Marolics Milánra irányult, mert Suvajgics valóban átadott két tehenet Hajdin Zsivó kanizsai gazdának őrizetbe. A rendőrség letartóztatta Suvajgicsot és Hajdint, akik a lopást be is ismerték. A vizsgálóbírónál azonban beismerő vallomásukat visszavonták és előadták, hogy a csendőrség a beismerést kicsikarta belőlük. A vádolt csendőrorvallomása szerint az országuton két gazdátlan tehenet talált, amelyet Hajdinnak adott át őrizetbe, míg a jogos tulajdonos jelentkezik. A másik két csendőror tagadta, hogy részük volt a lopásban.

A velükikindai törvényszék 1920 július 22-én valamennyiüket felmentette. A novisadi felebbviteli bíróság 1925 július 29-én helybenhagyta a felmentő ítéletet.

* Bogdanovics Gyura ogulini terménykereskedő 1921 december 21-én Vrsacra érkezett, hogy ott kukoricát vásároljon. A magával hozott 1,150,000 koronát a börtöndjében őrizte. Vrsacra megismerkedett egy Bejosevics Mijo nevű belackvai ügynökkel, akivel együtt szálltak meg a vrsaci Glücksmann szállóban.

Másnap Pesics Stevan adótiszt magánlakásában béreltek szobát és Bejosevics vállalkozott arra, hogy Bogdanovics bőrdíját is átszállítja az új lakásba. Utóközben azonban kifosztotta a bőrdíjt és a pénzzel együtt megszökött. A pancsevói kikötőben a csendőrök felismerték és letartóztatták. Letartóztatásakor még 856.000 koronát találtak nála.

Bejosevicsel egyidejűleg Radakovics Nikola és Jurakovics Milán belacrkvai lakosok is a vádoltak padjára kerültek, mint akik tettestársként voltak vádolva, de a belacrkvai törvényszék 1922 december 14-én tartott főtárgyaláson felmentette őket, Bejosevics Mijot azonban egy évi börtönrre ítélték.

A novisadi felelősségi bíróság elé szerdára volt kitűzve a felelősségi főtárgyalás. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert az elítelt vádlott nem jelent meg.

Nem lesz nyári szünete a német birodalmi gyűlésnek

A kormány ragaszkodik a vámtörvény letárgyalásához

Berlinből jelentik: A német nemzetiek kérészkollák azt, hogy a birodalmi gyűlés egyelőre nem megy nyári szabadságra, legalább is addig nem, amíg valamennyi tárgyalásra váró javaslatot, köztük a vámjavaslatot, el nem intézi. Ezt a határozatot a birodalmi gyűlés vezető tagjai hozták a szerdán délelőtt megtartott értekezleten, amelyen Luther kancellár kijelentette, hogy a kormány ragaszkodik a vámtörvény letárgyalásához.

A centumpárt és a német néppárt hajlandók lettek volna ezt a törvényjavaslatot őszre halasztani, a néppárt főleg azért, mert Stresemann külügyminiszter, a párt vezére úgy látja, hogy a német nemzetiek támogatását külpolitikájára számára addig feltétlenül biztosítani tudja, amíg a német nemzeti párt által sürgetett vámtörvény függőben van. A jobboldali lapok felszólítást intéznek a kormánypárt tagjaihoz, hogy a határozatképesség érdekében járjanak el szorgalmasan az ülésekre. A jobboldaliak azzal fenyegetőznek, hogy a hiányzó képviselők neveit nyilvánosságra hozzák.

Az emberi jogok ligájának akciója a magyarországi numerus clausus ellen

A panasztevők a hágai nemzetközi törvényszékhez fordulnak

Hágából jelentik: Mint ismeretes, a népszövetségi ligák Varsóban megtartott konferenciája határozatot hozott, amelyben a magyarországi numerus clausus ellen foglalt állást. A népszövetségi unió titkárságának és a párisi emberi jogok ligájának akciója következtében legközelebb a hágai nemzetközi törvényszék is foglalkozni fog a magyarországi numerus clausus ügyével.

A panasztevők beadványukban hivatkoznak arra, hogy a numerus claususnak semmiféle jogsútsága nincs és beleütközik a békeszerződésbe, amelyek szerint az állampolgárok között nem lehet különbséget tenni. A beadvány aláírói ezért kérik a hágai nemzetközi törvényszéket, kötelezze Magyarországot a numerus claususra vonatkozó törvény hatálytalansítására.

Nagyon érdekes a beadvány-nak az a része, amely arra hivatkozik, hogy a magyar szellemi élet vezetői, így a magyar népszövetségi liga és a külügyi társaság tagjai, mint gróf Apponyi Albert, Barzeviczy Albert, Lukács György és báró Wlassics Gyula

Ellentétek a londoni adósság-tárgyalásokon

Caillaux-t Briand is elkíséri Londonba

Londonból jelentik: Az angol-francia adósság-tárgyalások során ellentétek merültek föl, amelyek azzal fenyegetnek, hogy a meg egyezést nem sikerül létrehozni.

A lapok azt írják, hogy az angol és francia álláspont a törlesztések módjának kérdésében áll ellentétben egymással. Anglia azt kívánja, hogy Franciaország pénzzel fizesse az adósságok egy ré-

is kivétel nélkül elítéli a numerus clausust.

A hágai nemzetközi törvényszék a beadvánnyal kapcsolatban valószínűleg még az ősz folyamán fog behatóan foglalkozni a magyarországi numerus clausus ügyével.

szét, Franciaország azonban erre nem hajlandó, mert attól fél, hogy készpénzfizetéssel a frank pozícióját megingatná.

A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa úgy értesül, hogy h. Caillaux Londonba jön, Briand is el akarja kísérni, noha kettőjük véleménye az adósságkérdésben több pontban lényegesen eltér egymástól.

A franciák Abd el Krimtől feltétlen megadást követelnek

Abd el Krim Anglia közvetítését kéri

Párisból jelentik: Az utolsó napok részletsikerei, amiket a franciák a rif-kabilok ellen arattak, annyra fel-tűzték a francia kedélyeket, hogy Párisban felháborodva beszélnek a Times-ben közölt marokkói követelésekről. Valóságos felzudulás van Abd el Krimnek a nagy angol lap munkatársa előtt kifejtett arab békefeltétele miatt és hangsúlyozzák, hogy Franciaország sem fogadhatja el Abd el Krim ajánlatát. Franciaország és Spanyolország — mint a Petit Parisien írja — semmi körülmények között sem hajlandó arra, hogy Abd el Krimmel, mint egyenjogú féllel tárgyaljon. A rif-kabilok vezérével Franciaország továbbra is lázadónak tekint, minthogy Marokkó szultánja ellen emelt kezét. Ugy Franciaország, mint Spanyolország hajlandó Abd el Krimmel tárgyalni, azonban csak abban az esetben, ha a felkelő vezér feltétel nélkül megadja magát és garantálja a törvényes rend helyreállítását. Ez a pillanat egyelőre még nagyon messze van — jegyzi meg a lap.

Noha a franciák félhivatalosan cáfolják Abd el Krim békekészségének nyilvánítását, a lapok arról értesülnek, hogy a felkelővezér nem hivatalos uton már megkezdte a tárgyalásokat. Párisba érkezett jelentések szerint azonban Abd el Krim folytatja propagandáját az északafrikai törzsek között, egyrészt abban az irányban, hogy anyagi eszközöket bocsássonak rendelkezésére a háboru folytatására, másrészt pedig, hogy tegyvert fogjanak az idegenek ellen. Abd el Krim egyik agitátora, — mint Párisban megállapították — az egyiptomi király rokona.

A minisztertanács folyamán Briand külügyminiszter egyébként kijelentette, hogy Marokkóból az állítólagos békejavaslatok közül egy sem érkezett meg.

Steeg igazságügyminisztert megbízták, hogy büntetőeljárás indításán azok miatt a hazug hírek és rágalmozó cikkek miatt, amelyekkel a hadsereget és a haditengerészetet megholygatni és demoralizálni akarják. Ezeket az ügyeket esküdttörvényszék elé utalják, a büntetőtörvényszékek pedig azokat az üzelmeket fogják megtorolni, amelyek a marokkói hadjárattal kapcsolatosan arra irányulnak, hogy a katonákat engedetlen-ségre izgassák.

Fezi jelentés szerint a marokkói

okkupáló hadsereget új katonai szervezete a következő: Lyautey tábornok rendelkezik a szárazföldi és a tengeri haderőkkel. Az ő főparancsnoksága alatt álló magas parancsnokság a protektorátus területén működő mobil haderőt vezényli. Az okkupációs területen kívül levő csapatok ezidőszere a tábornagy közvetlen főparancsnoksága alatt állnak. A tábornagy mellett működő vezérkar tartja fenn az összeköttetést a frontparancsnoksággal, amely az okkupációs területen a tábornagy megbízásából a politikai tevékenységet is ellátja.

Abd el Krim visszavonulása, amelyet Tazától délre és délnyugatra végrehajtott és amelyet a francia hadijelentések kissé elszéve nagy győzelemnek könyveltek el, stratégiai manővernek bizonyult, amelynek az a célja, hogy Abd el Krim átcsoportosítsa haderjét és megelőzze a francia és spanyol kormányok megbeszélése alapján meginduló spanyol támadást. A jelek szerint ez az átcsoportosítás már befejeződött és úgy a francia, mint a spanyol jelentések megállapítják, hogy a rifek a spanyolokkal szemben nagy hadsereget vontak össze. A jelentések szerint Abd el Krim nemcsak a spanyolok offenzíváját akarja megelőzni, de a francia arcvonalon is magához akarja ragadni ismét a stratégiai kezdeményezést.

A Gaulois a francia külügyminisztériumból arról értesült, hogy Abd el Krim Angliát arra kérte fel, hogy vállalja a közvetítést tegyverszűneti megkötésére vonatkozó tárgyalások megindítása végett. Abd el Krim azt akarja elérni, hogy a rif kérdést nemzetközi problémává tegye és az ügy a Népszövetség elé kerüljön.

A francia és spanyol szocialistapártok képviselői együttes értekezletet tartottak a marokkói kérdésről, amelyen megállapították, hogy Abd el Krim békekészsége őszinte és a francia és spanyol kormányoknak e feltételek alapján abba kell hagyniuk az ellenségeskedést és megindítani a béketárgyalásokat. A két kormány továbbra is követeli a vitás zónák kiürítését.

Mint Tangerből jelentik, a francia repülők szerdán manővroztak először a spanyol zóna fölött, ugyanekkor pedig a spanyol repülők bombázták a francia területen levő marokkói állásokat.

Elsimul a válság a becskerek városában

A cukorgyár kifizeti hárommillió adóhátralékát

Becskerekről jelentik: A becskerek városi tanácsot heves támadások érték amiatt, hogy a költségvetésbe olyan adójövedelmet vett föl, amelyet nem lehet behajtani. A támadásokra a Siemens-Schuckert-Művek adtak okot azáltal, hogy a villamtelep számára szállított gépek három millió dinárnyi vételárának kifizetését állandóan sürgették a várostól. A város behajthatatlan adókövetelése ugyanis szintén három millió dinárra rugott. Ezt az összeget a becskerek cukorgyár tartozott volna 1924 és 1925 évi pótdója fejében kifizetni. A cukorgyár azonban nem tett eleget fizetési kötelezettségének, hanem a vállalat központját egy évvel ezelőtt Beogradba helyezte át s a szerb törvényekre való hivatkozással megtagadta a fizetést. A szerb törvény szerint ugyanis csak a vállalat központjában kell adót fizetni, Beogradban pedig nincs pótdó.

A város a folyton megújuló támadások miatt a Vajdaságban érvényben levő 1875. XXIV. törvénycikkra és 1913 VI. törvénycikkra hivatkozott, amelyek úgy intézkednek, hogy a nyi város számára kötelezett vállalatok telepük helyén kötelesek leróni adójuk 80 százalékát.

A város elleni támadások 1924-ben érték el tetőpontjukat, amikor köztudomású lett, hogy a noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság nem vette fel az adózók lajstromába a beogradai központtal bíró becskerek cukorgyárat és ezért úgy látszott, hogy a város véglegesen elveszti a három millió dinárt.

Alexics Bogoljub polgármester megmaradt álláspontja mellett és a pénzügyminisztertől kért döntést ebben az ügyben. A miniszter Nikolics Velizár inspektorot küldte le Becskerekre, aki a felülvizsgálat után a város álláspontját fogadta el.

A város a jogerős döntés vétele után erősen felszólította a cukorgyárat, amely ezután szintén elismerte tartozását és ígéretet tett arra, hogy egy-két napon belül kifizeti három millió hátralékát.

Amennyiben a gyár ígéretének eleget tesz, a város kifizetheti legnagyobb hitelezőjét, a Siemens-Schuckert-Műveket és ez esetben a régen huzódó városi válság is elsimul.

A város elhatározta, hogy ha a cukorgyár két napon belül nem fizet, akkor erősen eszközökkel gondoskodik majd a három millió dinár behajtásáról.

Ujabb szerencsétlenség a noviszadi repülőtéren

A pilótatiszt kiugrott a gépből és könnyebb égési sebeket szenvedett

Novisadról jelentik: A novisadi repülőtéren szerdán ismét repülőszerencsétlenség történt és csak a véletlennek köszönhető, hogy a szerencsétlenség nem követelt emberi áldozatot.

A délelőtti órákban Sebalin Vladimir oktató pilótatiszt egy Spad-típusú tartálékgépen fölrepült. Amikor a gép nyolcszáz méter magasságban volt, Sebalin észrevette, hogy a motor kigyuladt. Nyomban elállította a motort és le akart ereszkedni. Ezalatt a gép eleje már lángokba borult és Sebalin a fején és kezén súlyos égési sebeket szenvedett. Lélekjelenlétét azonban nem veszítette el, hanem, amikor már ötven méternyire leereszkedett és a nagy hőség, valamint az egyre jobban elharapódzó lángok türelhetlenné tették a helyzetét, abbahagyta a siklórepülést, egyenes vonalban irányította a gépet a földre, majd kiugrott a gépből.

A gép teljesen elégett. Sebalin Vladimirt égési sebeivel beszállították a katonai kórházba. Állapota nem életveszélyes.

Egy millió dollár

maradt a majompör vadlója után
Coolidge reformátornak nevezi Bryant

Washingtonból jelentik: Politikai körök véleménye szerint Bryan halála kevés befolyással lesz a politikai viszonyokra. A demokrata-párt új vezére előreláthatóan Wilson veje, Mac Adoo lesz. Bryant az arlingtoni temetőben helyezik örök nyugalomra. Coolidge elnök rendeletére a temetés napján nemzeti gyászt tartanak. A presbitéri székesegyházban tartják a gyászistentiszteletet és azután temetik el Bryant a katonai dísztemetőben. Bryant, a „békefejedelem”, több pacifista irás szerzője, azért kerül a katonai temetőbe, mert a spanyol-amerikai háborút mint ezredes végigküzdötte. Másrészt ezt a temetőt a világ legszebb helyének mondta és azt kívánta, hogy itt legyen örök pihenője. Bryant emlékiratai, amelyekben több éven keresztül dolgozott, sajtó alá vannak rendezve. Tartalmukat nem ismerik. Bryant állítólag kijelenti bennük, hogy emelkedését ellenségeinek köszöni.

Coolidge elnök Bryan özvegyének hosszú részvétlétviratot küldött, amelyben többek között azt mondja, hogy Bryan erkölcsi reformátora volt az Egyesült-Államoknak. Bryan özvegye egyébként ezrével kapja a kondoleáló táviratokat. A halott megvizsgálása arra az eredményre vezetett, hogy Bryant cukorbetegsége vitte a halálba.

Bryan egyébként egymillió dolláros vagyont hagyott hátra. Terve az volt, hogy Palesztinába utazik, még pedig egy olyan gőzösnön, amelyen csapár a börtönben hívők vehettek volna részt.

Német katonatiszteket fogtak el Zemunban

Több zemmuni német polgárt is letartóztattak kémkedés gyanúja miatt

Zemunból jelentik: A rendőrség kedden letartóztatta három gyanús idegent, akik már pár napja ott időztek. Egy titkos rendőr már odaérkezésük óta alandóan figyelte az angol nyelven beszélő idegeneket, akik három nap alatt csaknem minden német családot meglátogattak és elmentek egy volt nemzetgyűlési képviselő lakására is, ahol feltűnően sokáig tartózkodtak.

Kedden éjjel, amikor boros fővel kijöttek a „Srbijanac” nevű vendéglőből, a titkosrendőr igazolásra szólította fel az idegeneket, akik arra kérték a detektiveket, hogy menjen vissza velük a „Srbijanac” vendéglőbe, ahol meggyőződhetik arról, hogy írásaik teljesen rendben vannak. A detektív mit sem sejtve ment velük a vendéglő felé. Mikor a vendéglőbe értek, az idegenek az udvari ajtó felé futottak s kirohantak az udvarra. A detektív sipo-lására azonban összefutottak a környékbeli rendőrök és körülzárták a házat. A rendőrök az udvaron levő nagy szemetes ládában találták meg az idegeneket és bekisérték őket a rendőrségi ügyeletre. Az uton azonban az idegenek megtámadták a rendőröket és egy detektívot uggy megboxoltak, hogy az eszméletlenül rogyott össze.

Az előhívott készütségek hamarosan le-szerelték a garázda idegeneket és kettőt megkötözve beszállították a rendőrségre, míg a harmadik megszökött. Kihallgatásuk alkalmával azt mondták, hogy hamburgi sportemberek és egy harmincezer arany márkás díjért vállalkoztak utjukra. Megmozgásuk alkalmával több levelet találtak náluk. Az egyikből, amelyet Estorpe német generális írt, kitűnik, hogy mindhárom német tiszt és Kairóba vannak küldve azzal,

hogy az ottani német kolonisták erkölcsileg támogassák. Ezenkívül egy kínai nyelven kiállított okiratot találtak náluk, amelyben a kínai közlekedésügyi és belügyminiszter felszólítja a kínai hatóságokat, hogy az irás felmutatóinak utazása elé ne gördítsenek akadályokat.

Később újból kihallgatták a gyanús idegeneket, akik bevallották, hogy német tisztok és propagandacéljából küldték ki őket Kairóra. A leghatározottabban tagadják, hogy Jugoszláviában bármilyen propagandát akartak volna

kifejtetni. A rendőri nyomozás beigazolta, hogy az állítólagos világotudós jugoszláv beutazási vizum nélkül a „Turul” hajón érkeztek Beogradba, ahol azonnal felmentek a német követ-ségre és kérték, hogy részükre utle-vellet állítsanak ki. A követési titkár azonban visszautasította a katonatisztek kérését. Ezután Zemunba jöttek, ahol több német családot látogattak meg s sok helyen pénzt is kaptak. A német katonatisztekkel együtt több zemmuni német polgárt is letartóztattak.

Vukovári mindenestől háremkirálynő, háborus hős és végül zsaroló

A Beogradban letartóztatott Bohne Irma regényes karrierje

Beogradból jelentik: Egy vukovári cseléd lány szédületes karrierje fejlődött most be Beogradban. Még a Balkán csodálatos és kalandokkal telt földjén is egyedül álló az olyan karrier, mint amilyent ez a gyönyörű magyar leány, Bohne Irma futott meg.

Irma a maga szédületes pályafutását mint egy parasztesalád mindenestől kezdte meg, amiből azután egyszerre egy előkelő török háremének valóságos kirdynőjévé lett, majd a háboru alatt harcolt és megsebesült, mint a magyar hadsereg tisztje, ezután pedig kém lett, majd nevelőnő, hogy végül, mint tolvaj és zsaroló a beogradi rendőrség fogházába kerüljön.

A leány, aki korán árván maradt, egy szlavóniai parasztesaládnál nevelkedett, majd egy jómódu uricsaládhoz került szolgálatnak Vukovarra. Helyéről megszökött egy román matrózzal, akinek azonban úgy látszik nem a szerelem volt a fontos, mert Galatzba érve eladta a leányt egy előkelő és hatalmas török ur háremé részére. A törököt annyira megkapta a leány szépsége, hogy a rabszolgánöböl csakahamar rendes felesége lett és miután áttért a mohamedán hitre, a basa a hárem kirdynőjévé tette. Ez így tartott két évig, mi-alatt a török ur a legbámulatosabb fényűzésben tartotta a leányt és vagyonokat érő ékszereket adott neki. Kétévi boldogság után azonban a basa váratlanul meghalt és Fatime, lettemostmár újra Irma, ekkor belesodródott az éjjeli életbe és a magával hozott utolsó ékszereket is kénytelen volt már eladni, pincé-
nek állott be egy kéteshírű szófiai kávéházba.

nek állott be egy kéteshírű szófiai kávéházba.

Mikor azonban a háboru kitört, a magyar leány hazament Magyarországra, ahol gyönyörű haját levágatva, besoroztatta magát és mint önkéntes a harctérre ment.

Később azután a szerb harctéren súlyosan megsebesült és ekkor felfedezték, hogy nő. Csodálatos hősiességére való tekintettel azonban nemcsak, hogy vissza engedték a harctérre, hanem tisztnek is kinevezték. Mint tisztet súlyosan megsebesülve elfogták az oroszok és Oroszországba került, ahol egy arisztokrata családból származó kozák kapitány beleszeretett és magával vitte. Minthogy azonban a kapitány rosszul bánt vele, Irma megszökött és előbb Moszkvába ment, majd a háboru vége felé, sok viszontagság után, Bukarestbe került.

Nyugtalan vére azonban ügylátszik nem hagyta nyugodni, mert hamarosan újból otthagya Budapestet és Jugoszláviába ment. Ott egy gazdag beogradi bankár barátnője lett, akivel Beograd legelőkelőbb szállodájában ismerkedett meg. Irma azonban olyan örült módon hódolt, hogy a bankár végül is megtagadta a számlák kifizetését, mikor pedig emitt a leány megfenyegette, hogy a bankár feleségének feltárja a köztük levő viszonyt, — a bankár zsarolás miatt fejlejtette és a huszonnyolc éves és még mindig feltűnően szép magyar leány, kinél változatosabb multra kevesen tekinthetnek vissza, — a beogradi rendőrség börtönében várja az ítéletet.

A tizenkettő-törvény korlátozza a városi pótdadót

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok csak 50 százalékos városi pótdadót fizetnek — A házadó városi pótdadója csak 50 százalékos lehet — Valorizálják a háboru előtti tartozásokat — A pénzügyminiszter betérjesztette a tizenkettő törvény függelékét

Pénteken terjesztette Sztoladinovics pénzügyminiszter a nemzetgyűlés elé a költségvetési tizenkettő-törvényjavas-lathoz csatolt függelékét. Ezek a függelék a Vajdaság szempontjából azért nevezetesek, mert ha egyelőre egészen csekély mértékben is, de a Vajdaság adóterhelnek némi csökkentéséről is intézkednek. Ezeket a könnyítéseket a vajdasági radkális képviselők intervenciója eredményezte és hír szerint ez a csekély eredmény csak kiinduló pontja a további, lényegesebb könnyítéseknek, amelyekre a Vajdaság adózó polgárainak olyan égetően szükségük van.

Az egyik függelék szerint a Vajdaság nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1925 augusztus 1-től községi és városi pótdadóval csak 100 százalékos, járási, kerületi és tartományi pótdadóval csak 50 százalékos erejéig lehet megterhelni. Ez a függelék értesülésünk szerint még annyiban fog módosulni, hogy a községi és városi pótdadót is 50 százalékban fogják maximálni.

A függelék arról is intézkedik, hogy

a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kötelesek bemutatni könyveiket a pénzügyi hatóságoknak, amelyek azonban ezt a szemlélt semmi más célra nem használhatják fel, csak az adóbevételek ellenőrzésére. A pénzügyminiszter felhatalmazást kap, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokkal szemben követendő eljárást külön szabályzatban megállapítsa és ezekre a vállalatokra nézve lehetőleg az adók egységesítését is végrehajtsa.

Egy másik függelék szerint a házadó, amelyet a bruttó-házbevételekre hivatnak, 1925 augusztus 1-től kezdve Horvátországban, Szlavóniában és a Vajdaságban községi és városi pótdadóval csak 100 százalékos, járási, kerületi és tartományi pótdadóval csak 50 százalékos erejéig szaporítható. Mint értesülünk, ebben a kategóriában is további 50 százalékos mérséklék a községi és városi pótdadókat is.

A függelék közti van egy, amely felhatalmazza a pénzügyminisztert arra, hogy az ármentesítő társulatok novi-

szadi központi bizottságának kifizethet 3 millió dinárt azoknak az illetékeknek fejében, amelyek az agrárreform által lefoglalt földeket terhelik.

Az igazságügyminiszter egy további függelékben felhatalmazást kap arra, hogy két hónapon belül rendeleti uton szabályozza a közjegyzői kerületek nagyságát. Ez a rendelkezés a Príbicevics-párt ellen irányul, amelyek kedvéért a horvátországi közjegyzői kerületeket kisebb kerületekre osztották fel.

Az egyik függelékben az agrárreform-miniszter kap felhatalmazást arra, hogy az agrárreform-törvény meghozataláig jóváhagyhatja az eladását és telekkönyvi átírását azoknak az ingatlanoknak, amelyek az agrárreform alá esnek és meghaladják a törvényben előírt maximumot. El lehet adni

1. művelhető területeket mindenféle agrárérdekelteknek olyan nagyságban, amennyit az eddigi törvényes rendelkezések szerint bérelhetnek,

2. egyéb területeket (erdő, legelő és terméketlen terület), amelyek az agrárérdekeltek kielégítése után fennmaradnak. Az ilyen területek eladhatók egyeseknek, mint jogi személyeknek. Az eladónak az eladási árból azonban tíz százalékot be kell fizetni az agrárminisztérium telepítési alapijára. Kivételt képeznek e tekintetben a jótékony, vagy közoktatási célokra történt elidegenítések. Az így vásárolt ingatlanok tíz éven belül az agrárreform-minisztérium engedélye nélkül sem el nem idegeníthetők, sem meg nem terhelhetők.

Ujabb függelékben a vízi erők villamos kihasználása céljából a törvény megengedi a magánvagyon kisajátítását.

Egy függelék rendelkezik a háboru előtti tartozások valorizálásáról. Ez a szakasz a következőképpen hangzik:

Azok a pénzbeli tartozások, amelyek bármilyen alapon keletkeztek és aranyról, vagy idegen valutáról szólnak, — kivéve a koronát, márkát, lévát és török lírát — és az 1914 július 12-től 1918 október 1-ig terjedő időről erednek, dinárban fizetendők ki. A megfelelő dinár-összeget úgy kell kiszámítani, hogy az aranyat, illetve idegen valutát francia frankra kell átszámítani olyan árfolyamon, amilyen ennek a valutának az értéke a tartozás keletkezésének napján a genfi tőzsdén volt, ezután pedig a francia frankot a beogradi tőzsdének a kifizetés napján jegyzett árfolyamán kell átszámítani dinárra.

Végül egy másik függelék a hatáster-rendezéséről — kommisszációról, — intézkedik. Ennek végrehajtását felügyesztik azonban a bácskai, bánási és baranyai községekben, ahol ezt a rendelkezést 1918 december 1. előtt határozták el és az formálisan még nincs végrehajtvá. A községek mindamélt nem vesztik el azt a jogukat, hogy a fennálló rendelkezések értelmében újból kérik a birtokrendezést.

ELHÍZÁS ELLEN

egyedül biztos szer a szakemberek és elsőrangú szakértelműek által teljesen ártalmatlan és biztos hatású ellenem

„VILFAN-TEA”

Teljesen ártalmatlan! Számítatlan ellamerés kapható az összes gyógyszer-tárakban és droériakban.

Előállító:

Mr. D. VILFAN GYÓGYSZERÉSZ
Gyógyszervégyszeli Laboratórium
ZAGREB, RILICA 204 6193

ÜGYVÉDI ÉS BÍRÓI VIZSGÁRA

szórazkova elkészülhet

Dr. JESSENSZKY

jogi szemináriumában

Novi sad, Vilsonov trg 7 5636

HIREK

Eső a tengeren

Esős nap a tengerparton. Szürke, ólmos felhők oivadnak egybe a víztömeggel, szabályos koralaku gyűrűkben fodrozódik a tenger, ahogy az eső beleszemetel. A szállodai szoba ablakában ülök már órák óta és egyik cigarettát a másik után szívom. Ilyenkor itt nem lehet mást csinálni, mint ülni egyhelyben és várni az eső végét. Szemben piros háztetők, villák és nyaralók színes fedelei izzanak az alkonyatban s a Marjan-hegy mögött most bukik le fáradtan és véresen a nap a felhők szürke fátyolától takarva. Oldalt a nagy szürkeségtől szomorú tenger nyújtózik álmosan, csöndesen. A máskor zsbongó, hangos strand néma és elhagyatott, a szípkázó eső uralkodik az egész hegyektől övezett tájon...

A szabad mozgáshoz szokott énem fűsűtan várja az ablakban a szoba börtönéből való szabadulást. Az első órában még jó itt nyugodtan, a csöndbe temetkezve pihenni a nyitott ablaknál, de minden perccel fokozódik a türelmetlenség, amely kivágyik a szabadba, a tenger hullámai közé, a hős hegyek üdítő séta-utjaira, a régi város szűk sikátorai-ba. Nézni, látni, örülni a természet csodás ajándékainak, teli tüdővel szívni a tenger sós-párás éltető levegőjét, járni, mozogni, uszni, élni, milyen jó volna most is, úgy mint itt mindig. Itt nem lehet órákig ülni egyhelyben, a test és a lélek itt mindig akcióra kész és nincs hozzátörődve a tétlenséghez. A mi mo-csaras, poros alföldi lapunkon ilyenkor nyáron urrá lesz az emberen a tétlenség, de itt a hegyek és a tenger szent ölelkezésénél a szoba egy délutánra is börtöné sulyosodik.

Börtön... Így ilhetnek kis homályos és nyirkos cellák apró, ráccsal övezett ablakánál a rabok is, ilyen tehetetlenül és türelmetlenül. Csakhogy ők nem órákig várnak lebilincseltesttel és lenyűgözött idegekkel a felszabadulásra, hanem hosszu hónapokig és az életet megrentő évekig. Pedig milyen hosszú így minden óra... És a komor sárga falak közé zárt betegek, akiknek megbomlottak az idegek és elborult az elméjük, így várják a felszabadulást, amit részükre csak a halál hoz meg...

Ezekre a szerencsétlen szenvedőkre kell gondolnom az esős nap alkonyati órájában a végtelen tengerre nyíló ablaknál. Sohasem éreztem még át ennyire a szomorú sorsukat, sohasem fájt még ennyire az ő fájdalomuk, mint most, pedig éncsak néhány órája vagyok a hotel-szoba foglya és ha akarnám, kirohanhatnék a hegyekbe az esőbe, vagy a csónakba ülhetnék és kivezethetnék az esőcseppektől csobbanó tengerre. De nem mozdulok, mert most jólesik ez az önkínzás és várom a felszabadulást, a felhők eltakarodását, a napsugarat, a kék eget és az azurkékre tisztuló tengert...

Tudjátok-e mindenbe beletörődő, a magatok emelt korlátok közé szorított embertestvéreim, milyen jó szabadnak lenni, milyen páratlanul boldog érzés kóborolni idegen tájakon, ismeretlen emberek között, ma egy nagy hajó fedélzetén hámulni a sohasem látott és soha vissza nem térő rohanó vidéket, holnap a gyorsvonat ablakából csodálni a hatalmas hegyekre felkapaszkodó szipentín-utakat és holnapután egy három-éves város romjai között féltő áhítattal megánni Diocletianus császár mauzóleumában... Szépen élni, szabadon kószálni a világban, nem lenyűgözött, egy helyhez láncolt tespedésel...

Este hét órát kongat a városból a régi dóm mélyhangú harangja. A felhők meghasadnak, sokszínű szivárvány ível amennyiboltozatot, az eső elállt és a le-bukó nap a hegyek mögött vörös izzással bucsuzik, véres sávot küldve a hullámzó tengerre. A part beledől, a rab-

ságnak vége. Megint kezdődhetik a szabad kóborlás a nagy tengeren, a magas hegyekben és a szűk kis uccák piszkos osztériái között. Elérkezett a felszabadulás. Ki a szabadba, a szoba négy ört-állók fala közül!

Szépséges a Természet és jó az Élet. (Split.) László Ferenc

— **A beogradi főispán adja meg a városi tisztviselők üdülési- és beteg-szabadságát.** Szentáról jelentik: A beogradi kerületi főispánnak a városhoz szerdán érkezett 3787. számú rendelete alapján a tisztviselők betegségi és üdülési szabadságát ezentul nem a belügyminisztérium BBB. osztálya, hanem a beogradi kerületi főispán adja a szombori alispáni hivatal előterjesztésére.

— **Pribicevics komesszárjait elbocsátották a pozsegai kerületben.** Pozsegáról jelentik: A pozsegai kerületben elbocsátották az összes Pribicevics-párti községi komesszárakat, akiknek ügykörét a községi jegyzők vették át.

— **Tanítói kinevezések és át-helyezések.** Szomborból jelentik: A közoktatásügyi miniszter Stradimirovics Vanda és Stradimirovics Miloszava tanítónőket Bács-Bresztovácra nevezte ki. Rehák Gyula bajmoki tanítót Ivan-kovácra, Baraty Milán palánkaí tanítót pedig Szelencsára helyezték át.

— **Augusztus 3-án kezdi meg működését a subotica adófölszólamlási bizottság.** A hadinyereség- és vagyonadó megállapítása ellen beadott főlshólamlásokat augusztus hó 3-án kezdi tárgyalni Szuboticán az adófölszólamlási bizottság, melynek elnöke dr. Aradszky Iván sentai ügyvéd. Az adófölszólamlási bizottság tagjait augusztus hó 3-ra hívta egybe Szuboticára a kerületi pénzügyigazgatóság.

— **Megkezdik a megyei utak javítását.** Szentáról jelentik: Gradjenszky szombori építészeti inspektor most tartja felülvizsgálati útját a Horgostól Novisadig húzó megyei utakon. Mihelyt befejezi a vizsgálatot, nyomban megkezdik az elhanyagolt megyei utak kijavítását.

— **A fogoly kínai exelnök szökése.** Sanghaiból jelentik: Tsao-Kuo, a kínai köztársaság volt elnöke, akit Leng-Ju-Kiang tábornok államcsinyje miatt tartanak fogva, hétfőn megszökött fogságából. A volt elnök, hogy fel ne ismerjék, leborotváltatta szakállát és kőzkatona-uniformisban menekült el. Ennek ellenére felismerték és újból visszazá-lyították fogságába.

— **Lövöldöző detektív.** Csulinovics Gavró subotica detektív kedden éjjel ittas állapotban lövöldözött az utcán. A rendőrszem jelentésére a detektív ellen megindult az eljárás, amelynek lefolytatása után elbocsátják a rendőrség kötelékéből.

— **Zátonyra futott egy dalmát vitorlás.** Fiuméből jelentik: A G. Gyorgye susaki vitorlás a parttól nem messze levő szigetek környékén zátonyra futott. A vitorlást kellemetlen helyzetéből egy olasz hajó mentette ki, amely bevonta a vitorlást a fumei kikötőbe.

— **Új iskolát építenek Cservenka határában.** Somborból jelentik: A Cservenka határában levő László-tanyán iskolát építenek. Az iskola építési költségeihez Cservenka község ötvenezer dinárral járul hozzá.

— **Gyilkos villámcsapás.** Novagradiskáról jelentik: Adzsamovci községben a villám becsapott Grgin Ivó házába, akicsaládjával együtt éppen vacsorázott. A földműves egyik leányát a villámcsapás agyonütötte, a többieknek szerencsére semmi bajuk sem történt.

— **Autobuszfárat Novisad és Staribecsej közt.** Novisadról jelentik: A rossz vasuti összeköttetések miatt Novisad környéke autobuszfáratokkal bonyolítja le forgalmát Novisadddal. Srbobranról Novisadra és vissza mintegy két hét óta közlekedik egy autobus, amely korán reggel érkezik Novisadra és délután öt órakor indul vissza. Egy menet ára 40 dinár. Két-három nap óta autobus közlekedik Staribecsej és Novisad közt is, egy menet ára 75 dinár. A novisad—staribecseji menetnek még az az előnye is megvan, hogy Staribecsejen azonnali csatlakozása van a Veliki-Becskerekre induló vonathoz és így Veliki-Becskerek Novisadról félannyi idő alatt érhető el, mint eddig Szuboticán keresztül.

— **Bécsben olcsóbb lesz a kenyér.** Bécsből jelentik: A kormány szerda délelőttre értekezletre hívta össze a pékeket és a kenyérgyárak vezetőit. Az értekezleten a kormány képviselői a kenyér árának kilonként 4—6 garással való leszállítását követelték. A tárgyalások eredménnyel jártak és a kenyér-árakat a kormány követelésének megfelelően a jövő héttől kezdve leszállítják.

— **Amiről nem szabad irni.** Fiuméből jelentik: Az utóbbi időben az olasz sajtóban sűrűn jelentek meg közlemények az ország különböző helyén elkövetett bestiális gyilkosságokról. A sok véres szenzációt mérlegelte Mussolini belügyminisztere és kiadott egy rendeletet, mely szerint a jövőben az újságíróknak nem szabad a bűntényeket részletesen publikálni, nehogy az olasz ifjúságot a sajtó közleményei megfer-tőzzék. A belügyminiszter rendelete nagy riadalmat keltett az olasz sajtó körében.

— **Betörések miatt hat évi börtön.** Novisadról jelentik: A novisadi törvényszék Petrovics-Miatovics Lázár beskaí lakost többrendbeli betörésért hat évi börtönre, Ribár József napszámost orgazdaság miatt négy havi, Dobricki Dusan kresedini szabót, Talló Mihály beskaí vasutast, Báics Milivoj gazdálkodót és Juhász Katica cselédet egy-egy havi fogházra ítélte. A felebbviteli bíróság az ítéletet jóváhagyta, az ügyész azonban sulyosbításért felebbezett. A semmitőszék korona-ügyésze a felebbezést visszavonta és így az ítélet jogerős lett.

— **Betörés.** Tóth Bálint subotica nyolcegyermekes iparos Frankopanska-ucca 12. szám alatti lakásán július 16-ra virradó éjjel ismeretlen tettesek betörést követtek el és ellopták a műhelyből a munkában levő cipőket. Miután a betörés anyagilag teljesen tönkretette Tóth Bálintot, ezuton kéri iparostársait, hogy ne vásároljanak ilyen gyanus eredetű cipőket, ha azokat valaki esetleg eladásra kínálna.

— **Eltélt dohánycsempészek.** Novisadról jelentik: Majoros József novisadi géplakatos kilenc kiló dohányt csempészett, azonban tettenérték és harminc napi fogházra ítelték. Majorost a rendőrség a pénzügyőrség értesítésére letartóztatta és beszállították az ügyészség fogházába. — Ugyancsak dohánycsempészesen érték Gyurák György despotzenzáni gazdát is, akit ezer dinár pénzbüntetésre, vagy ennek megfelelő időtartamu elzárásra ítéltek. Gyurák a bírságot nem tudta lefizetni és jelentkezett az ügyészségnél, hogy büntetését kitöltse.

— **Királysértésért letartóztatott gazdák.** Novisadról jelentik: A tovarisevői rendőrség július 19-én királysértés miatt letartóztatta Damjanov Nikola és Katyanszki Jován gazdákat, Damjanov ellen lopás miatt is eljárás indult. A novisadi törvényszék vádtaácsa szerdán foglalkozott Damjanov és Katyanszki ügyével. A vádtaács Katyanszkit szabadtábra helyezte.

— **Szaboticai adófölszólamlás.** Augusztus 6-án a következők közt a soros: Weiss Anna, Rendeczi Mihály, Kovács János, Arkos János, Horvát Pál, Schweiger Lajos, Vida István, Kőszeg Hermann, Schaeffer Géza, Román Oskár, Szende Oskár, Pick Géza, Zvekanov Antal, Vinkovics József, Varga István, Váci István, Seicsics Péter, Nagy Sándor, Farkas Mihály, Dóvics Rókus, Földműves iskola, Knézy Istvánné, Kertész József, Szenczi György, Pertics István, Morgenstern Aladár, Landau Lázár, Landau Juliska, Hász Mária, Hubert Janka, Szalai Etel, Németh Margit, Mor-tag Elle, Müller Márton, Mackó János, Löw Gizella, Kun József, Bedő Gézané, Ardálovics Dragutiné.

— **Orosz-nap Szentán.** Szentáról jelentik: Augusztus hó 2-án a sentai orosz kolónia orosz-napot rendez. Ezen a napon általános gyűjtést rendeznek az orosz menekültek javára.

— **Talált csontváz.** Novisadról jelentik: A Laze Kosztics és a Petra Zrinyi-uccák sarkán csatornázási munkálatok folynak. Szerdán az ásások közben egy csontváza bukkantak, amely három-négy méternyire feküdt a föld alatt. A rendőrség nyomozást indít annak a megállapítására, hogy mikép került a csontváz a földbe.

— **Bevonják a régi olasz rézpénzeket.** Rómából jelentik: Az olasz pénzügyminiszter bejelentette, hogy a régi öt és tíz centesimos rézpénzeket augusztus 31-ig bevonják a forgalomból.

— **Tolvaj gyerekek.** Somborból jelentik: A Pukovác-szálláson a cséplőgép kézi gyógyszertárát pár dinár készpénzzel, amíg a munkások távol voltak a géptől, ismeretlen tettesek ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást és a tolvajokat két fiatal gyerek személyében letartóztatta. Atadták őket a fiatal-korúak bíróságának.

— **Két diák mentőköcsin szökött át Olaszországba.** Fiuméből jelentik: Két zagrebi diák eredeti módját választotta az utlevél nélküli határátlépésnek. A diákok a szünidőt Olaszországban akarták eltölteni, azonban nem volt utlevelük. Elutaztak Susákra, ahol megtudták, hogyha valakit Susákon kórházba kell szállítani, átviszik Fiuméba, mert Susákon nincs kórház. Ezek után az egyik fiatalember, amint a susáki Continál-kávéházban ültek, hirtelen rosszul lett. A másik nyomban mentőkért telefonált Fiuméba. A mentők meg is érkeztek, a beteget kocsi-ra rakták, a másik mint kísérelő mellé ült és átkocsikáztak Fiuméba. A kórház előtt a beteg hirtelen jobban lett és kijelentette, hogy nem megy kórházba, hanem valamelyik orvoshoz fordul. Kiszálltak a mentőkocsiból és hamarosan eltűntek a mentők szemel elől. A rendőrségnek még aznap tudomására jutott a diákcsoport, elfogta a két diákot és visszazályította Susákra.

— **Hőhullám az Adrián.** Fiuméből jelentik: Az adria partokon napok óta elviselhetetlen hőség uralkodik. A hőmérő árnyékban 35 Celsiusot mutat.

— **Tömeges feljelentések a gákovói dobrovoljacok ellen.** Szomborból jelentik: A Gakovo melletti Narantin pusz-tán az odatelepitett dobrovoljacok ellen sulyos panaszok merültek fel. A szombori főlshólabírósághoz és az ügyészséghez feljelentések érkeztek, hogy a dobrovoljacok több helyen mások természetét is learatták és elvitték magukkal, azonkivül beleszantanak mások földjébe és a mezőkön lekaszált szénát összegyűjtik telmettel nélkül arra, hogy kinek a tulajdona. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot. Obrenov szolgabíró és Cserenics vizsgálóbíró szerdán délelőtt kiszálltak a helyszínre, annak megállapítása végett, hogy a feljelentések mennyiben felelnek meg a valóság-nak.

— **Elviszik Lakehurstból a Zepellinokat.** Washingtonból jelentik: Wilbur tengerészeti miniszter a kormányozható léghajóállomást Lakehurstból Sandiegoba akarja áthelyezni, mivel Kalifornia éghajlati viszonyai kedvezőbbek s lehetővé teszik a kormányozható léghajók tökéletesebb kihasználását. Tengerészeti körökben csodálkoznak e tervén, mivel már hat millió dollárt befektettek a lakehursti állomás kiépítésébe.

— **Véres uccai harc Palermóban.** Rómából jelentik: A „Tribuna“ külön kiadásban jelenti, hogy Palermóban, ahol legközelebb megtartják a városi választásokat, uccai harcok voltak Orlando hívei és a fasiszták között. A fasiszták ártották a rendőrkordont, amely körülzártta azt a teret, ahol Orlando egy népgyűléseu beszédet mondott. Megtámadták Orlando autóját, melynek ablakait összetörték. Orlando hívei felvették a harcot a fasisztákkal, verekedés támadt, kövekkel dobálták egymást, majd revolverek is eldőrdültek, de szerencsére senkisé sebesült meg. A rendőrök a verekedő tömeget szétverték.

— **Négy munkás belezuhant a kohóba.** Bohumból jelentik: Dortmund mellett egy téglagyárban borzalmas szerencsétlenség történt. Négy munkás beleesett egy izzó kohóba. Kettő azonnal meghalt, a másik kettő életveszélyes égési sebekkel haldoklik a kórházban.

— **Anglia új tengerészeti programja.** Londonból jelentik: Kedden Fehérkönyvet adtak ki az új tengerészeti programról. A program szerint 1930-ig összesen 58 millió font sterling kiadást irányoznak elő, de a Fehérkönyv annak a reménynek ad kifejezést, hogy a kiadások ennél az összegnél mintegy 10 százalékkal alacsonyabbak lesznek.

— **A volt német trónörökös Münchenben.** Münchenből jelentik: A volt német trónörökös nővérénél, a Cumberland-braunschweigi hercegnőnél Münchenben tartózkodik. Hír szerint Münchenből rövidesen Vorarlbergbe megy vadászni.

— **Meglopott bosnyák.** Novisadról jelentik: Uszikovics Mehmed valahonnan a bosnyák hegyekből került Novisadra, ahol egy Magyar-uccai kifőzőbe tért be ebédelni. Valószínűleg nem voltak fizetési szándékai, mert a zsebében egy para sem volt, amikor az ebédet elfogyasztotta. A szerencse kedvezett neki, ugyanabba a kifőzdébe betért egy Gutics Mujo nevű bosnyák is. Gutics belenyúlt mély nadrágzsebébe és onnan néhány bankót kiszedve, kifizette földije ebédjét is. Ebéd után Gutics kezét fogott Uszikovicsal és elkészönt, mert amint mondta, elutazik. A földije azonban lépten-nyomon kísérte. A pályaudvaron megtudták, hogy a vonatuk csak pár órával később indul, mire a pályaudvar környékén a fűbe lehevertek és elaludtak. Amikor Gutics felébredt, földije nem volt már ott, de hiányzott Gutics pénztárcája is. Gutics nem tett jelentést a rendőrségnek, hanem maga elindult Uszikovics keresésére. A sómonopóliumnál meg is találta, ekkor rendőrt hívott, aki bekísérte. A rendőrségen Uszikovics átadta a lopott pénzt és azt mondta, hogy azt nem lopta, hanem találta. Átadják az ügyészségnek.

— **Felakasztotta magát, mert nem mehetett Amerikába.** Szentáról jelentik: Szatler József szanádi hatvanöt éves földműves feleségével Amerikába akart vándorolni. Franciaországból azonban visszaküldték azzal, hogy magas kora miatt nem engedik partraszállni Amerikában. Szatler előtöti bánatában, hirtelen felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

— **Sulyos uccai baleset érte az egyik legjobb német vitorlásrepülőt.** Stuttgartból jelentik: Hirth, a híres vitorlásrepülő és motorbicikli-bajnok, akinek bátyja már a háború előtt híres pilóta volt, egy stuttgarti uccai baleset alkalmával olyan sulyosan megsebesült, hogy egyik lábát amputálni kellett. Hirth két évvel ezelőtt sulyos repülő-balesetből épült fel szerencsésen és felépülése után majdnem minden vitorlázó repülőversenyen résztvett. Szorgalmas résztvevője volt a motorbicikli-versenyeknek is.

— **A cséplőmunkás bosszúja.** Szomborból jelentik: A szombori Urík-szálláson már napok óta folyik a cséplés. Kedden cséplés közben Keller Antal a cséplőgép tulajdonosa észrevette, hogy a buzakévékkel együtt harminc centiméter hosszú vasdarabok is a gépbe kerültek, amelyek ha a gép kivágja azokat, sulyosan megsebesíthetik a gép vezetőjét. Keller azt gyanítja, hogy a vasdarabokat szándékosan rejtették a buzakévékbe és ezért feljelentést tett a csendőrségen. A csendőrség a nyomozás folyamán megállapította, hogy a vasdarabokat Csuvárics Gyuró munkás rejtette a buzakévékbe, valószínűleg bosszúból, mert nem akarták alkalmazni a cséplésnél. Csuváricsot a csendőrség letartóztatta.

— **Földrengés Délolaszországban.** Rómából jelentik: Cerignolában (Apulia) szerdán reggel 4 óra 30 perckor heves földrengés volt, amely sok házban jelentékeny kárt okozott.

— **Másfélmillió dinár értékű gyöngyöt és ékszereket loptak el az ischli Fürstenberg-villából.** Ischlből jelentik: Julius 27-ére virradó éjszaka Fürstenberg Károly Emil herceg villájába eddig ismeretlen tettesek betörték. A betörők magukkal vittek egy fekete bőrkezeset, amelyben 259 darab igazgyöngy volt, amelyek a gyöngysort összekötő fonálról le voltak szakadva. Gyöngyöri briliáns fülbevalók, egy négykörös arany medaillon, egy briliánsokkal kirakott kalaptű, két kis igazgyöngyökből álló négysoros láncocská, egy óralánc és több más igen értékes ékszer lett a betörők zsákmánya. Az igazgyöngyök 100.000 svájci frankot érnek, a briliáns fülbevalót 30.000 svájci frankra becsülik. A többi elhoppott ékszer értékét még nem tudták megállapítani.

— **Halálos szerencsétlenség hordóforrasztás közben.** Vukovárról jelentik: A vukovári Kunes, Stanicek és társa cég telepén sulyos szerencsétlenség történt. Hatas Ferenc munkás egy üres spiritusz-hordó forrasztásával volt elfoglalva, miközben az elzárt hordóban fejlődő gázok az izzó forrasztó-vas folytán elpárolgáltak és a vashordót szétverték. Egy szilánk Hatasat homlokán találta, úgy, hogy a szerencsétlen ember nyomban meghalt. Egy másik munkás sulyosan megsebesült.

— **Aláírták a német-osztrák vízumkényszer megszüntetéséről szóló megállapodást.** Berlinből jelentik: Szerdán írták alá Stresemann német külügyminiszter és az osztrák követ azt a megállapodást, amely szerint augusztus 12-től kezdve megszünik Németország és Ausztria között a vízumkényszer. Augusztus 12-től egyszerű utlevéllel, minden láttamozás nélkül közlekedhetnek egymás között a két ország polgárai.

— **Német-csehszlovák határincidens.** Hirschbergből jelentik: Egy helyi lap jelentése szerint az Óriás-hegység gerincén, a Schneekoppe közelében, közvetlenül a határ mellett összetűzés támadt a hatodik gyalogezrednek kiránduláson levő fegyvertelen százada és cseh kommunisták nagyobb csapata között. Amikor a század húsz méterrel a határon belül az uton elvonult, a csehek sulyos köveket dobáltak feléjük. A támadás elhárítására több katonát, minden parancs nélkül sétabotjával nekirohant a cseheknek és visszakergette őket a határon.

— **Mussolini egészséges.** Rómából jelentik: Bastianelli tanár, Mussolini miniszterelnök kezelőorvosa, a Tribuna munkatársa előtt határozottan megcáfolta a miniszterelnök egészségi állapotáról az olasz sajtóban és a külföldön is elterjedt híreszteléseket. Ki jelentette, hogy a miniszterelnököt nem operálták meg és műtét szüksége nem is forog fenn. Mussolini egészsége teljesen helyreállt.

— **A frankfurti utasszállító repülőgép gyorsasági rekordja.** Erfurtból jelentik: A D. 564 számú utasszállító repülőgép, amely Berlin, Lipcse, Erfurt és Majna-Frankfurt közt bonyolítja le a forgalmat, a Frankfurt és Erfurt közti kétszáz kilométeres utat szerdán a menetrendszerű 1 óra 40 perc helyett 66 perc rekordidő alatt tette meg.

— **Egy tövisi kereskedő titokzatos halála.** Kolozsvárról jelentik: Nussbaum Mór tövisi kereskedő kedden este a sétatéri kioszkban mulatott. Társaságban volt régi jó ismerőse dr. Boeriu szigorlóorvos is. Éjfél után Nussbaum félrevonult s vele ment az orvos is. Pár perc múlva revolverlövés hallatszott s futva jött a társasághoz jelenteni, hogy Nussbaum szívenlőtte magát, ő ki akarta csavarni kezéből a fegyvert, de nem tudta. A megejtett vizsgáltnak hirtelen szenzációs fordulatot adott Mehelán Jonnak, a kioszk bérlője fiának vallomása, aki eladta, hogy látta, amikor dr. Boeriu lelőtte Nussbaumot. A rendőrség erre letartóztatta a fiatal orvost, aki erőlycsen tagad. Letartóztatták a kioszk kaszíróját is, aki azt vallotta, hogy a lövés pillanatában az orvos ő vele beszélgetett, holott maga az orvos sem tagadta, hogy Nussbaum mellett volt, amikor ez a fegyvert magára emelte. Gyanússá teszi még az esetet, hogy a halott kereskedő zsebeiben semmi pénz nem talált.

— **Sorozatós bombamerényletek, gyilkosságok és rablások Bulgáriában.** Szófiából jelentik: Az ország még mindig nem nyerte vissza nyugalma. A caribrodri kerületből megint határmenti támadást jelent a salotinai határőrség. Kuritónál, Szófiától északi irányban tíz kilométernyire egy rablóbanda át akart kelni az Iszker folyón. Filippopol és Grabova közt egy banda kirabolt hét német turistát, akik a grabovai turista-kongresszusra igyekeztek. Egy agrárképviselőt Szisztovban meggyilkoltak. Sumben bombát dobtak Jeleu ügyvéd házába, aki az összeesküvők körében kommunistákat védett. Sztania-Makában egy községi hivatalnokot megöltek. A várnai kerületből felfegyverzett összeesküvők megjelenéséről érkezik hír.

— **Sulyos autóbaleset Ausztriában.** Bécsből jelentik: Az Imperial konzervgyár egyik autója szerdán a wienerneudorfi úton belement egy munkástömegbe és a munkások közül hármat agyongázott. Nyolcan sulyosan megsebesültek. — **Mária-Cellben egy st-pölteni gyárigazgató gépkocsija fékromlás következtében a mélységbe zuhant.** Az autó három utasa nyomban meghalt.

— **Bácska készül az irattárak kicserélésére.** Szomborból jelentik: A jugoszláv-magyar tárgyalások során meg egyezés jött létre, hogy a trianoni békeszerződés értelmében a két ország kölcsönösen kicseréli azt a levéltári anyagot, amely az S. H. S. királyságot érdekli, s Magyarországon maradt vagy magyarországi vonatkozású s az S. H. S. királyságban van. Rengeteg közigazgatási akta, periratok, alapítványokra vonatkozó iratok hiányzanak, melyeket mindeztől nem cserélték ki. Egész sereg felebbezés elintézetlenül hever, mert új országhatár ékelődött az egyes városok, járások, községek közigazgatási, pénzügyi és törvénykezési székhelye közé. Különösen Bácskában érezteti ez a helyzet hátrányos hatását, ahol Rigycának, Bajmoknak, Brégnek,

Horgosnak nincs katasztere. Elintézetlen a Csajkás községek földjeinek és rétjeinek ügye, mert hiányzanak az okiratok. De Baranyában sem különb a helyzet. A baranyai községek majdnem minden fontosabb irata Pécsen van. Az S. H. S. államhoz csatolt baranyai községek anyakönyveinek másolatai még most is a pécsi megyeházán fekszenek. De nemcsak közokiratok hiányzanak, hanem egy egész sereg magánérdeket, gazdasági érdeket szolgáló kérdés megoldatlan maradt okiratok hiányában és nagyon sok esetben igen érzékeny károsodás ért emiatt egyeseket. Az irattári anyag kicserélésére vonatkozó megállapodás alapján Bácsbodrog és Baranyamegyék legutóbbi közgyűlésén a megyei alispánt bízták meg az archívumok kicserélésére vonatkozó munkálatok vezetésével. Az alispán Terzin Pavlét, Szombor város nyugalmazott polgármesterét, volt képviselőt nevezte ki a kicserélési munkálatok végzésével. Terzin Payle egy hónapi szorgalmas munkával elvégezte a központi előkészítő adatgyűjtéseket, most pedig sorba veszi a bácskai járásokat és községeket s még ez év folyamán megtörténik az anyag kicserélése.

— **Öngyilkos lett a meghiusult rablómerénylet után.** Párisból jelentik: A párisi Boulevard Hausmann egyik előkelő ékszerüzletébe kedden délelőtt beállított egy dult arcú ember, előrántotta revolverét és többször egymásután rálőtt a megrémült ékszerészre, aki sulyosan megsebesülve kivonszolta magát az uccára és segítségért kiáltott. A mérénylő, aki ezalatt több értékes ékszer vett magához, az üzlet hátsó kijáratán próbált elmenekülni, mikor azonban látta, hogy az idejekorán érkezett rendőrök bekerítik, üldözői szemeláttára föbelötte magát és szörnyethalt. A sulyosan megsebesült ékszerészt kórházba szállították.

Kérjen jelentkezési lapot a suboticei Nagyvásár és Kiállításra!

— **A csehszlovák birtokelkobzások az amszterdami vegyes bíróság előtt.** Prágából jelentik: Mint a lapok jelentik, a zürichi General Real-Estates and Trust Company című társaság, amely Frigyes főherceg csehszlovákiai birtokait megvásárolta, a prágai kormány ellen az amszterdami vegyes törvényszék előtt panaszt nyújtott be, amelyben kétségbevonja a kormányt az a jogát, hogy a Habsburg-ház tagjainak magántulajdonát igénybe vegye. Csehszlovákia ennek a bíróságnak illetékességét nem fogadta el és azzal érvelt, hogy a trianoni szerződés 191. cikkelyének angol szövege szerint a Habsburg-család egyes tagjainak birtokai is a csehszlovák állam tulajdonába mennek át. A bíróság a tárgyalás időpontját még nem állapította meg.

Bünt követ el az, aki nem állít ki a suboticei Nagyvásár és Kiállításra!

— **Véres féltékenységi botrány a prágai Német Színházban.** A prágai Német Színházban a színház magyar származású primadonnájának, Siklós Bertának bucsuelőadása alkalmával nagy botrány játszódott le. A művész nő férje, a régebben szintén a prágai színházban szerepelt Nachod nevű színész, a bucsuelőadásra Prágába érkezett és az esti előadás alatt a színház folyosóján összetalálkozott Wien bankigazgatóval. A két férfi között heves vita indult meg, melynek folyamán a színész pofonvágta a bankigazgatót. Az inzultált igazgató erre zsebéből egy kulcsot rántott elő és Nachod fejére vágott. A színészt azonnal elhurította a vér és végül a rendőrség elfoasztotta szét az elkeseredett viaskodókat. Prágában sokat beszélnek az esetről, mert köztudomásu, hogy a véres verekedéssel végződött vita Siklós Berta személye körül forgott.

Jelentkezzék kiállítónak a suboticei Nagyvásár és Kiállításra!

Női- és gyermekfehérneműt a legutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készit Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Leégett a Kohán-malom

Az egész berendezés és hat vagon gabona elpusztult

Szerda este tizenegy órakor értesíttek a szuboticiai tűzoltóságot, hogy a Szentai-úton lévő Kohán-malom kigyulladt. A tűzoltóság azonnal kivonult a malomhoz, amelynek első emellete ekkor már lángokban állott. A tűz gyorsan terjedt tovább, úgy, hogy egy negyedóra alatt az egész malom égett. A tűzoltók teljes apparátussal fogtak hozzá az oltáshoz, de víz hiányában nem lehetett a lángok elhárítását megakadályozni.

Csakhamar kivonult a tűz színhelyére Horvát Cvetkó dr. főkapitány vezetésével a rendőrség, majd két század gyalogság is a rend fenntartására és az oltási munkálatok előmozdítására. Megérkeztek az önkéntes tűzoltók is, akik főleg arra vigyáztak, hogy a tűz át ne csapjon a szomszédos házakra.

Magában a malomban ezalatt feltartóztatlanul pusztított a tűz, a tető beomlott és óriási robajjal leszakadt a második emelet. A malom berendezése az ott lévő hat vagon gabonával a lángok martaléka lett.

A tűzoltóknak sikerült nagy erőfeszítéssel megmenteni a gépházat, valamint a malom melletti lakást is. Az irodahelyiségeket, amelyek közvetlenül a malomhoz vannak építve, teljesen kiürítették, minthogy ennek az épületrésznek megmentése lehetetlenné vált.

A hatalmas lángok kísérteties fénye az egész városba elvilágított és a szikrák néhány száz méter körzetben hullottak széjjel. A környékbeli házak tetőjére felmásztak a lakók és állandóan

locsolták, hogy a szikrák a tetőt fel ne gyútsák. A város minden részéből tördült a nép autói, kocsin és gyalog a tűz színhelyére és több ezer ember nézte a lángok pusztítását.

Az egész városrésznek kimondhatatlan szerencséje, hogy szerdán este szélcsend volt, mert különben a malom környékén lévő, nagyobbérszi náddal, vagy zsindellyel fedett házak egytől-egyig elpusztultak volna. Emlékeztetünk arra, hogy a szuboticiai tűzoltóság felszerelése mennyire őskori. Nemcsak gőzfecskendő nincs, hanem elavult rendszerű fecskendőkkel kellett próbálkoznok a tűzoltóknak. Az emberi önfeláldozás, tűzoltóság, rendőrség, katonaság buzgalma nem pótolja a felszerelés hiányait. Vízvezeték nélkül, tűzoltó-felszerelés nélkül, csak véletlen szerencse, hogy élet, vagyon, hajlék nem pusztul egy ilyen tűz alkalmával. Egyetlen szuboticiai polgár sem alhat nyugodtan, amíg vízvezeték és kellően felszerelt tűzoltóság nincs.

Az elpusztult malom tulajdosai, Kozma Dezső és Kohán Vince, akik közül Kozma napok óta nincs Szuboticián, az esküvőjére utazott föl Bécsbe.

Lapzártakor a malom még mindig ég. A kár előreláthatólag több millió dinár, amely biztosítás révén megtérül. A tűz okát még nem lehetett megállapítani.

A rendőrség még az éi folyamán megindította a vizsgálatot és a malom hat munkást előállította, mert az a gyanu ellenük, hogy az ő gondatlanságuk okozta a tüzet.

KÖZGAZDASÁG

A becskerekai köztisztviselők akciója a harmadosztályu kereseti adók kivételére ellen

Becskerekről jelentik: A negyedosztályu kereseti adó kivételére egész Becskereken nagy ijedtséget keltett. A pénzügyigazgatóság nemcsak a magán, hanem a köztisztviselőket sem kímélte az adókövetéseknél, a melyek aránytalansága miatt általános az elkeseredés. A köztisztviselők között most mozgalom indult meg, hogy akciót indítsanak az adókövetések hatálytalanságának érdekében. A mozgalom kezdeményezői a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az alispán közreműködését is meg akarják nyerni ennek a tervnek, hogy határozottabban győzzék meg a pénzügyminisztériumot a becskerekai pénzügyigazgatóság helytelen eljárásáról. A becskerekai pénzügyigazgatóság ugyanis nem fogadta el az adóztatás alapjául a bevalótt törzsfizetéseket, hanem önké-

nyesen változtatott a bejelentett összegeken, arra hivatkozva, hogy a közvetlen adók vezérlésszerűsége 34504/924. számú rendeletével elrendelte, hogy senkinek sem lehet több drágasági pótléka, mint a megfelelő fizetési állami tisztviselőnek. Ahol több volt a pótlék, mint a bevallott jövedelem, ezt a többletet egyszerűen hozzácsapták a törzsfizetéshez és ezt is megadóztatták.

A Vajdaságban a magyar adótörvények vannak érvényben és a magyar törvény nem ismer olyan megállapítást, hogy a magántisztviselőknek nem lehet több a drágasági pótlékuk, mint az állami tisztviselőknek. A negyedik osztályu kereseti adót a magyar törvények alapján vetik ki a Vajdaságban és így a becskerekai pénzügyigazgatóság eljárása ellenkezik a törvénnyel.

Országos mozgalom indul a kikinda—szegedi vasutvonal megnyitásáért

Velikibecserekről jelentik: Az egész Bánság közgazdasági életének régi kívánsága, hogy a Magyarországgal és Magyarországon át lebonyolítandó teherforgalom megkönnyítésére újból helyezzék forgalomba a Velikikikinda—Szeged közötti vasutvonalat. Gyűlések, deputációk sürgették ennek a kívánságnak teljesítését, amit a közlekedési minisztérium, illetve a vasúti vezérigazgatóság már a múlt évi kivételi kampány előtt többször meg is ígért. Az ígéretet azonban nem váltották be és a múlt évi kampány alatt — amely augusztusban kezdődött — rengeteg kár érte az exportőröket annyira, hogy a hus, tojás és más romlandó szállítmány a túlszűfolt szuboticiai pályaudvaron napokig vesztett és megromlott. Ez a kár természetesen egyformán érte a bánati és

bácskai termelőket, mert a bánati áruszállítások miatt a bácskaiak, sőt a szerbiaiak is károsultak szenvedtek Szuboticián.

Nemsokára újból megkezdődik az intenzív áruszállítás és a közgazdasági körök a múlt év tapasztalatain okulva, aggódva várják a régi ígéret teljesítését. Az illetékes tényezők sponzán megmozdítására azonban bizonyára hiába várnak és ezért a bánati közgazdasági körök olyan akciót megindítására kérik, amelyben az egész Vajdaság mellett Szerbia közgazdasági testületei is résztvegyenek, hogy még a kivételi időszak beállta előtt kisürgessék a Velikikikinda—Szeged-i vonal megnyitását és ezzel a szuboticiai pályaudvar tehermentesítését.

A tiltakozó és sürgető gyűlések a na-

pokban kezdődnek a bánati városokban és a bánati kereskedő és iparos egyesületek felkérésére valójában a többi érdekelt országrészben is.

Filmgyártás a Vajdaságban. Most kezdte meg a Vajdaságban működését a »Titan filmvállalat«, amely azt tűzte ki feladatául, hogy Jugoszláviában nemcsak nagyobb szabású és amerikai ízű burlesk filmeket, hanem riportfilmeket állít elő. A vállalat tulajdonosai: Dom. A. Rekenyi filmrendező (akinek művészfilmjeit »Bij« és »Különcök« címmel jelenleg Londonban játsszák és aki éveken át külföldön volt szerződésben, D. Jaksity filmoperateur, aki a phototechnika terén régen elismert szaktekniként. Most volt a Titan filmvállalatnak első sajtóbemutatója. A jól megválogatott főmegjelentek összeállításával, a tisztán és plasztikus rajzolt képekkel, valamint a felirások tisztaságával és kiállításával a legnagyobb sikert aratták a képek.

Kendergyári kartell készül. Noviszadról jelentik: A jugoszláv kendergyárak — amint termelőkörökből értesülünk — a boulognei kialakult árak mellett kollektív megállapodásra készülnek. A termelők neszt vették ennek és szintén szervezkedni kezdenek.

Rekordtermés ígérkezik Ausztriában. Bécsből jelentik: A földművelésügyi minisztériumból származó információk szerint Ausztria idei termése a legutóbbi évek eredményeihez viszonyítva valamennyi gabonafajtában rekordot jelent. A terméstöbblet az előző évekkel szemben átlag huszonöt-harmadik százalék, ahol még figyelembe veendő az a tény, hogy a múlt évi termés is jó közepesnek volt mondható. Az idei termés nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is kitűnőnek ígérkezik.

SPORT

Hazena-verseny Senta. A sentai Omladina vasárnap, augusztus hó 2-án délután a Népkerthben Hazena-versenyt rendez a zemuni »Vitéz« hazena-csapattal. Este az Eugenben kabaréelőadást rendeznek. A mulatság tiszta jövedelmét az egyesület jótékony célra fordítja.

Kerékpárversenyt rendez a Sand. A Sand vasárnap délután saját pályáján kerékpárversenyt rendez. A verseny programja: 1500 és 3000 méteres sprintverseny és 50 kilométeres távverseny. Az érdekesnek ígérkező versenyre már eddig is több nevezés érkezett be a rendező egyesülethez.

Hirdetmény.

A szuboticiai nagyvásár és kiállítás igazgatósága ezen az uton szólítja fel mindazokat az ácsokat és egyéb fagegmunkáló vállalatokat, akik hajlandók arra, hogy a kiállítás területén ideiglenes faépületeket emeljenek, hogy augusztus 1. déli 12 óráig, szándékukat jelentsék be Petrovics Koszta főmérnök-nél vagy pedig Frölich János városi mérnök-nél (Városháza), ahol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

A szuboticiai nagyvásár és kiállítás igazgatósága.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

Drótköteletek, szigetelt és csupasz rézhuzalakat, izolámpaszínókat, antenadrótokat, ólomkábeleket elsőrendű minőségben. Jutányos áron szállít a

Novisadi Kábelgyár (Radnička u.2.)
Telefon 121 4433

TÖZSDE

A diár külföldi árfolyamai

1925. július 29.

Zürich deviza 9.25 (utótőzsde 9.20.)
Budapest deviza 1281—1289, valuta 1261—1283.

Prága deviza 61.125—61.625, valuta 60.625—61.125.

Berlin deviza 75.65—75.85 milliárd márka, valuta 74.50—74.90 milliárd márka.

Bécs deviza 1281.50—1283.50, valuta 1275—1284.

London deviza 274.

Newyork deviza 1.78.

Zürich, júl. 29. Zárlat: Beograd 9.25, Páris 24.35, London 25.02, Newyork 515, Brüsszel 23.775, Milanó 18.85, Amsterdam 206.80, Berlin 122.50, Bécs 0.007255, Szófia 3.75, Prága 15.25, Varsó 96, Budapest 0.007245, Bukarest 2.60.

Beograd, júl. 29. Zárlat: Amsterdam 22.30, Berlin 13.20, Bécs 7.78, Genf 10.78, London 268.50, Milanó 201, Newyork 55.40, Páris 262.50, Prága 164.75.

Zagreb, júl. 29. Zárlat: London 269.42—271.42, Newyork 55.68—56.28, Trieszt 201.72—204.12, Bécs 7.895—7.995, Prága 165—167, Zürich 10.825—10.905.

Noviszadi terménytőzsde, júl. 29. Bár az amerikai jegyzések lényegesen magasabbak, de ellensúlyozza azokat a diár-árjavulás, minekfolytán az árak úgy búzában, mint tengeriben ellanyhultak. A forgalom csekély. Buza bácskai új VIII. 100% kassza 275 dinár, bácskai új VIII—IX. K. D. 285—290 dinár, szerémi új VIII/15. K. D. 280 dinár. Tengeri bácskai K. D. 185 dinár, bácskai K. D. fővonal 187.50 dinár, bánati Becskerek hajállomás 192 dinár, szerémi K. D. Ruma 192.50 dinár, szerémi K. D. Vukovár 195 dinár, szerémi K. D. 192.50 dinár. Forgalom: buza 2200 mm, tengeri 5000 mm.

Szentai gabonaárak, júl. 29. Buza 260 dinár, Tengeri 180 dinár. Hajóba szállításra 185 dinár. Vasútra szállításra 182.50 dinár. Augusztus-szeptemberre 195 dinár. Árpá 170 dinár. Sörárpa 200 dinár. Zab 175 dinár. Repce 340 dinár. Muharmag 175 dinár. Heremag 1600 dinár. Köles 180 dinár. Bab 220 dinár. Liszt 0-ás GG. 500 dinár, 2-es főzölliszt 450 dinár, 5-ös kenyérliszt 400 dinár. Takarmányliszt 172.50 dinár. Korpa 160 dinár. Augusztusi szállításra. Irányzat lanyha. Teljes üzlettelenség.

Csikágói gabonátőzsde, júl. 28. Buza júliusra 153.75, buza szeptemberre 151.75, buza decemberre 159.125, Tengeri júliusra 107.5, tengeri szeptemberre 167.375, Zab júliusra 43.25, zab szeptemberre 43.75, Rozs júliusra 95, rozs szeptemberre 98.125, rozs decemberre 102.125.

Newyorki gabonátőzsde, júl. 28. Buza 165.75—176.75, Tengeri 123.125. Az irányzat szállrd.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A novisadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Dana: Bezdán 180 (—), Bogojevó 251 (—5), Palánka 206 (—), Noviszad 206 (—7), Zemun 208 (—15), Pancsevó 196 (—8), Smederevó 29 (—14), Orsova 267 (—13). Dráva: Maribor 138 (—2), Zakanj 15 (—27), Donji Miholjac 148 (+23), Osijek 158 (+13). Száva: Zagreb —60 (—10), Sisak 45 (—), Jasenovac 132 (—4), Bród 154 (—10), Samac 86 (—10), Mitrovica 178 (—10), Beograd 137 (—15). Tisza: Szentá 256 (—28), Bece 218 (—20), Tittel 254 (—14). Kupa: Karlovac 32 (—3). Una: Novi 60 (—4). Vrbas: Banja Luka 71 (—3). Bosna: Doboj 42 (—2). Dráva: Zvornik 0 (—4). Morava: Csuprija 75 (—3).

A versenyautó halottja

Regény. Irta: F. X. Kappus

10. folytatás

As eddig közzétett részek tartalma:
Horváth Elemér báróba beleszeretett Montecarloban Mirjam, egy szép bécsi lány. Horváth a rutletten elvesztette egész vagyonát és hirtelen elutazott jugoszláviai kastélyába. Rendulics Flóra, egy novisadi bank hivatalnoknője megtudja, hogy a báró öngyilkosságra készül. Megkéri Horváthot, hogy ha már ugys mindég neki, vegye őt előbb el feleségül. A báró teljesíti kívánságát. A nászéjszaka után Flóra bárónő Bécsbe utazik, ahol be akar jutni egy filmgyárhoz. Horváth aki beleszeretett feleségébe, nem lesz öngyilkos, hanem Budapestre utazik öccséhez

— Nincs jogom szemrehányásokat tenni neked. Mindenki azt teszi az örökségével, amit akar. De engedj meg, hogy csodálkozzam!

— Azért, mert hozzád jövök?

— Azért, hogy egyáltalán jössz, azok után...

— Ugy gondoltod, hogy...

A tiszt szája széle lefelé görbült:

— Ez fejfogás dolga! Teljesen egyéni dolog, hogy ki hogyan likvidálja tönkrefutását! A vélemények különbözők erről és lehetnek is különbözők, amíg valami speciális körülményről nincs szó. A te esetekben azonban speciális körülmény, hogy a Horváth nevet viseled. Ez a név kötelez! Mindenesetre egy tisztességes golyót megért volna neked!

Elemér kiegyenesedett:

— Gyávasággal vádolsz?

— Akadémikusan beszéllek.

— Van még más lehetőség is! Fiatal vagyok, egészséges, munkaképes. Ha összeszedem magam, a fogam összeszorítom, éjjel-nappal dolgozom, mint egy állat...

A másik a fejét rázta.

— Mit is tudsz dolgozni? Istálló-mester akarsz lenni, sofför, vagy a mesebeli amerikai titkárja? Már lebeg előtted valami kitűzött cél vagy magad sem sejtessz még semmit?

Mivel Elemér hallgatott, hozzátette:

— Tőlem nem várhatasz segítséget, ezt jól tudod. Az én pénzem felemészlette a lakikölcsön és ami megmaradt, az a feleségemé és a gyermekeimé. Te sokkal jobb helyzetben voltál, de könnyelműséged, kalandhajhászásod... no de hagyjuk ezt.

— Mért nem folytatod? — kérdezte az idősebb fivér dacos arckifejezéssel.

Horváth László két lépést hátrált és figyelmesen szemügyre vette bátyját:

— Igazán lecsuszottnak látszol... magad vagy a lejtő...

— Hallgass kérlek, ha nem tudsz egyebet mondani.

— Hallgass kérlek, ha nem tudsz egyebet mondani.

— Azt hiszem, neked kell terveidet előadni és szándékodat megmagyarázni. Vagy ha nincsenek terveid és szándékaid, akkor meg kell mondand nyiltan: ezért és ezért jöttem. Ez a legkevesebb, amit elvárhatok tőled, ha akarsz valamit...

Elemér lehajította a fejét.

— Ha mindez olyan egyszerű volna, — mormogta. — Ha nem volna ez olyan pokoli história, hogy a fejem tetejére állok tőle, ha csak eszembe jut... De ugy, ahogy most áll a dolog... nem, nem...

Hirtelen felugrott.

— Nézz a szemembe, Laci. Mégis csak testvérek vagyunk. Ugyanabból a vérből, ha teljesen különbözők is. Hát ne kérdezz! Ugysem értenél meg soha, ez biztos! Ezért csak egyet kérek tőled. Hagyj egy kis időt nekem, adj pár napi haladékot, hogy tisztába jöjjen legalább magammal. És ígérd meg, hogy akkor, amikor újra elébed állok, nem leszel ilyen fölényes, hanem úgy veszel engem, amilyen vagyok. Nem, addigra új ember leszek, más...

Egy küldönc lépett be a szobába, néhány aktát tett az asztalra és gyorsan eltűnt.

A tiszt féloldalt fordult és felületesen lapozgatni kezdte a legfelül fekvő iratokat.

— Nehéz, nehéz, igen nehéz, — mondta kis idő múlva valamivel melegebben. Mindig a szüleimre kell gondolnom...

— Megigéred nekem ezt?

A másik mosolygott.

— Ha ezzel segíthetek rajtad, Elemér, de akkor igazán segíteni akarok, nemcsak egy isten nevében...

Elemér mindkét karját kitarva ugrott fel:

— Talán így kellett ennek történni, hogy másemler lehessen. Talán életem új fordulat előtt áll.

A fiatalabb Horváth mereven szögezte pillantását az asztalon heverő iratsomóra és szája szélét harapdálva így szólt:

— Természetesen, magadba szállásod idejére pénzt kell neked. Össze akarsz magad szedni, tanácskozni akarsz önmagaddal. Kérlek, vedd ezt el. Majd megadod, ha tudod!

— Utolsó fillérig...

Elemér gyorsan begyűrte a pénzt a zsebébe. Már nem is hallotta, mit beszél az öccse, csak úgy találmra felelgetett és hamarosan el is bucsuzott.

Odakünn a nap szélesen bevilágította a teret.

Horváth öt percig ide-oda ténfergett, amíg végre eljutott a sikló-állomáshoz. Agyán vérhullámok jártak keresztül-kasul. Minden Flóra után kiáltott benne.

— Micsoda asszony! — kopácsol a halántékában.

Hogy tudta a rá való emlékezés arra hívni, hogy az utolsó pillanatban tétovázott kezében a felmozdított pisztoly. Ez a szerelem? Vagy talán egy faja a gyűlöletnek?

Igy, vagy úgy: élt.

A nő bizonyára halottnak hiszi, bizonyára örülten belevetette magát az életbe, de mégis vadul vágyódva a gyönyörök-re.

Milyen lelkinyugalommal utazott el Suboticáról, mennyire biztos volt a dolgában.

De téved.

Lehajtott fejjel ment Horváth keresztül a Lánchidon. Alant a Duna lassan hömpölygött. A két híd között robogó autók, kocsik megremegtették karsu oszlopait.

A férfi belebámult a vízbe. Aztán lehunyta szemét. Minden porcikájában érezte, hogy él.

Találkozás a jelmezbálon

Flóra eleinte nagyon elfogódott volt. Umwaller Raul el nem mozdult volna mellőle.

— Ha magának nincs is szüksége a védelemre, bárónő, — mondotta, — azért mégis az oldalán maradok. Gondolja azt, hogy kutyája vagyok, valami jól idomított komondor, amely olykor harap is. Ez sohasem árthat. Báiban meg épen nem...

A nő már egy hete tudta, hogy a szegény ördög az ő áldozata, hiába próbált a legkülönbözőbb módokon elkergetni magától, nem lehetett lerázni. Akármerre járt, a színész egyszerre csak előbújt a föld alól, tragikus arcot vágott és majd elnyelte őt a két szemével, amelyek szinte ódákat zengtek az emésztő belső szendélyéről. Flóra átköltözött előle a Hella-penzióba, a Köstler-gasséba, azonban helyzete nem változott. Két órákor, amikor kijött az irodából, a színész már várta. Akár a varrónőhöz ment, akár a Máriahilferstrassén akart kalapot választani, vagy ha megállt egy plakát előtt, az elmaradhatatlan egyszerre csak ott termelt. Végül is megtört

(Folyt. köv.)

A szép nyári napokon minden elegáns hölgy

Les Tissus A.G.B

anyagból készült ruhát hord, amelyek minőségileg és izlésileg legolcsóbbak

Eladás csak kereskedőknek!

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

TÁRSAT KERESEK

na yforgalmu, saját kés it-ményű cipőzethez mely **Novisad központjában** van. Szakképzettség nem okvetlenül szükséges. Az üzlet esetleg egészen is átvehető. Szükséges tőke 20.000—100.000 Din. (Husztól százezer dinárig) Ajánlatokat „Jó tőkebefeketéséig” jellegre „KARDOS” hirdető-vállalat Novisad Kralj Petra ulica 19. kéretnek. 6278

ELADÓ

egy 8 HP magánjáró cséplőgarnitúra MÁV. gyártmány Lanz-kazánal, továbbá 2 pár malomkő 42" és 3 darab radiálisita. Megtekinthető bármikor **Paroški Pajo, Turja** 6016

Ügyes fiatal börkereskedőseggel felvétetik

Ajánlatok **ISA MÖRGENSTERN** Novisad Željeznička ul. 26. sz. küldendők.

Mérleggyár

J. SEBESTYÉN
Subotica, Pallóki put 154

gyártmányai legtökéletesebbek, versenyképesek!
Vállal vasszerkezeti és épületlakatos munkát.

ELADÓ HÁZHELYEK

kedvező fizetési feltételek mellett. A palicsi ultra és a menhely mögött 39 200—200 □-öles házhely bővebbet **Ruttkay Lászlónál** az SZMTC pálya mellett 5982

Saját készítmény! Allandó nagy raktár!

Legujabb divatu modern

cipőkben

Márkó Pressburger

vezet

Külön mértékosztály! Szakszerű orihopád munkák!

Aleksandrova ulica 5
Bárany-szálloda mellett 3814

BÖRGARNITURÁKAT

kárpitasmunkákat nagy vidéken mint helyben pontosan és olcsón szállít **NAGY GYULA** Subotica, Sokolska (Gombkötő) u. 7 3435

HADNAGY ISTVÁN asztalosmester

Petrogradska (István) ul. 6. Elvállal mindennemű épület-és bútormunkát. Allandó raktár kész festett bútorkban. Javításokat elfogad mérsékelt árak mellett. 4962

BUBIFÉJ CSAK

akkor szép ha Kummerkramer-féle speciális hajlékötőt használ! 30 dinár beküldése mellett bárhová küld **KUMMERKRAMER SOMBOR**

Jóhangu zongora

jutányos áron eladó. Bővebbet „Adám” hirdetőirodában Novisad, Trg Oslobođenja 1. 6212

Uj vukovári arctisztító kenőcs szeplo, himlőhely, sömör, máj-folt, kelések, fakad-kok, forrósgái pörsehdés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen.

Uj vukovári bőrszépítő szappan és puder, mely az arckéncsellel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz

Egy nagy tégely árs 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 6 dinár, puder 10 dinár.

Minden tégelyen Krajčović, a készítő arcképe látható.

ZE. KRAJČOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA
VUKOVAR 6128

LJUBISA PICHERT

A ZEMUNI ASZFALTGYÁR KÉPVISELŐJE
VELIKI-BEČKEREK

Vállal mindennemű aszfaltozási munkát községektől és magánosoktól **SZOLID ÁRAKI** 4718

Főmolnárt keresünk,

ki már hasonló minőségben nagyobb malomokban hosszabb ideig alkalmazásban volt és aki a magyar vagy német nyelven kívül a szerb vagy horvát nyelvet is beszéli. Az állás azonnal is elfoglalható, legkésőbb azonban 6 héten belül okvetlenül betöltendő. Fizetés megegyezés szerint. Írásbeli vagy szóbeli ajánkozások „Patria” malomhoz, Bačka-Topola intézendők.

Bonyhádról importált

1 és 2 éves tenyészbikák, tinók és fajtisza bihari mangalica kanok érkeztek.

Megtekinthetők bármikor a Palicsi uton Birkás-telepen levő bérelt istállókban.

NYILTTÉR.

Értesítés

Tisztelettel értesítjük sentai ügyfeleinket és az érdekelteket közönséget, hogy ottani ügynőnkönket önálló főügynőssé szerveztük át és vezetésével

Novosel Andor és Stössel Miksa

urakat biztuk meg.

Amidőn ezt b. tudomásukra hozzuk, egyben tisztelettel kérjük, hogy intézetünk iránt eddig is tanúsított bizalmukat továbbra is fentartani s nevezett urakat intézetünk érdekében kifejtendő tevékenységük közben támogatni sziveskedjék.

Subotica, 1925. július 28.

Tisztelettel

a „DUNAV“ biztosító r. t.
vezérügynőssége
Subotica, Vilsonova ul. 11. I. em.

6205

Felhívás

Suboticán „Első Jugoszláviai Szülészeti Segélyegyesület“ címen mindenkor leghumánusabb segélyegyesülete alakul. Ezen egyesület azon nemes céllal indul, hogy tagjait, úgy az anyát mint a születendő gyermeket a legmesszebbmenő segélyben részesítse.

Az egyesület 600 alapító taggal kezdi meg működését s az alapító tagoknak meg van azon előnyük, hogy belépésük után azonnal jogosultak a segélyre.

Beiratási díj D. 20, esetenkénti pótdíj D. 15, ezzel szemben minden szülésnél D. 6000 segélyt fizet az egyesület.

Az alapítók ezton is felhívják az érdekelteket, hogy ezen egyesület áldásos működését minél előbb megkezdhesse, jól jegyezzék meg a beiratkozási helyeket.

Beiratások eszközölhetők:

Szőllősi Antal II. Paja Kujundžićeva ul. 30.
Volfram Pál rőfősüzletében Liska palota
Maackó Ferenc dohánytőzsde Zrinjski trg 9.
Vass Miklós Aleksandrova ul. 9.
Stamegi Ferenc festő II. Mrazovićeva ul. 7.
Polyvás József III. B. Sudarevićeva 76.
Veisz Armin vegyeskereskedés III. B. Sudarevićeva 69.
Vukov Lajos V. Krakova ul. 6.
Gavódi Mátyás IV., Harambašićeva ul. (Kis Hungária)
Nagy Olajos József asztalosmester (Gálffy patikával szemben).

Teljes tisztelettel
az Alapítók

Felkéretnek a már beiratkozottak, hogy elismerényükért minél előbb jelentkezzenek a beiratkozási helyükön.

Zálogintézeti árverés

Felhívjuk mindazokat, kiknek zálogtárgyai már lejártak, hogy a kiváltás vagy meghosszabbítás iránt haladéktalanul intézkedjenek, mert a rendezést nem nyert zálogtárgyak f. évi augusztus hó 5-én szerdán délután 3 órakor intézeti helyiségünkben tartandó nyilvános árverésen eladatnak.

Suboticai Önszegélyző Szövetkezet
Takarékpénztár és Zálogintézet

6206

Értesítem a t. üzletfeleimet, hogy felelősemtől szül. Lakatos Zsófiától különváltan élek, a neki adott kölcsönöket nem egyenlitem ki, mert a válópert megindítottam.

Vel.-Kikinda, 1925. július 28.

Mészáros Sándor
zenészprimás, Vel.-Kikinda

6200

Oglas

Opština Ada treba 8 (osam) vagona drva (á. 10.000 kgr.) za gorivo.

Drvo ima da bude suvo, zdravo, prvoklasno bukovno, cepanice sa najviše 5% oblica.

Drvo se kupuje postavno žel. stanica u Adi. Svo drvo ima se predati najkasnije do 31. avgusta 1925. g.

Pravilno istavljanje pismene ponude imaju se podneti opšt. poglavarstvu do 5. avgusta 1925.

Docnije prispele ponude neće se uzeti u obzir. Ponude treba snabdeti sa od 100 din. taksonom markom.

Opšt. Ada će pismene ponude otvoriti dne 8. avgusta pre podne u 10 sati.

Opšt. Ada će odmah rešavati doneti na prispele ponude.

U Adi, (Bačke) 26. jula 1925.

Opštinsko Poglavarstvo.

A Temerini Izr. Hitközség Előjáróságától

Pályázat

A temerini izr. Hitközség alulírott Előjárósága a lemondás folytán üresedésbe jött hitközségi kántori (metszői) állásra ezennel pályázatot hirdet.

Pályázónak schochet, ubodek, vekerek képesítéssel és kellemes hanggal kell bírnia, valamint 3 elismert rabbitól kabolesszel kell rendelkeznie. Mohl előnyben részesítettik.

Javadalmazása: Szabadlakás, 2 öl kemény tűzifa, a szokásos schechita és a mellékjöveldelmek.

Fizetés megegyezés szerint.

Az állás f. évi szeptember hó 10-én elfoglalandó. Utiköltségek csak a meghívottak térítetnek meg.

Temerin, 1925. július 23-án.

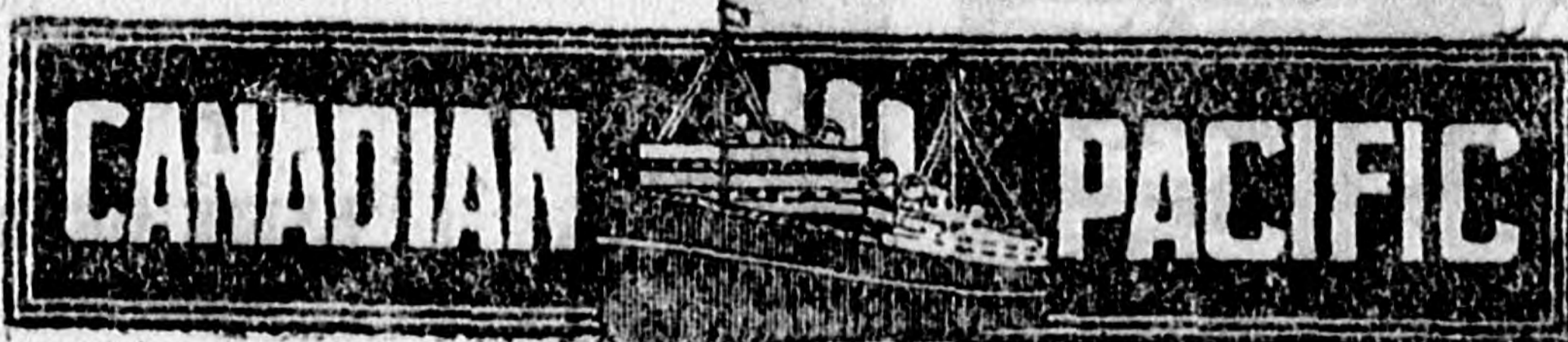
Zelmanovics Jakab

Schossberger Simon

hitközségi jegyző

hitközségi elnök

Subotica Nagyvásár és Kiállításról mielőtt hazautazik, ne mulassza el műkereskedésemet megtekinteni. Ajándékokat csak itt vásárolhat legelőnyösebben. — Naponta friss élővirág kapható Balog Lina cég, Bárányszálloda mellett.

Kanadába és az Egyesült Államokba

legujabb EXPRESS gőzhajókkal

3-SZOR HETENKÉNT

Cherbourgól — Antwerpenből — Hamburgból Liverpoolba

Leggyorsabb összeköttetés mindenhol

Kanadába és az Egyesült Államokba

Mindennemű felvilágosítást az utazásról, menetdíjakról, továbbá a

legpontosabb adatokat

földmivesek elhelyezkedésére

a kanadai farmokon ingyenesen ad

CANADIAN PACIFIC

Beograd, Wilsonov trg 107
Zagreb, Petrinjska ul. 40

3300

KARLSBADI KURÁHOZ

karlsbadi viz, sprudelsó, kétszerstilt és prágai gyógysonka kapható

KŐRÖSI csemegekereskedésében

SUBOTICA, RUDIĆEVA ULICA

Társat keresek

150 vagy 200.000 dinárral rövidáru üzletéhez, mely egyik nagyon jóforgalmu vidéki városban van. Esetleg üzletemet előnyös feltételekkel el is adnám. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatalabb hivatalnokot

ki a könyvelésben már meglehetősen jártassággal bír és aki a szerb, német, esetleg a magyar nyelvet is bírja, azonnali belépésre keres bácskai exportmalom. Irásbeli ajánlatok „Exportmalom“ jellegre a kiadóhivatalhoz küldendők. Gépirók és szakemberek előnyben részesülnek.

Gazdatiszt

59 éves, teljes erőben, ki a mezőgazdaság minden ágában nagy gyakorlattal bír, továbbá végzett oenotechnikus, a szőlő és borkezelésben specialista, oly állást keres, hol a mezőgazdasággal egybekötött nagyobb szőlő- és borgezdaság van. Allást most vagy később, esetleg tavasszal elfoglalná. — Szives megkereséseket

„Szorgalom és becsület“ jelige alatt a kiadó továbbít.
6187

FELSŐGALLAI MÉSZ

RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRON

ISMÉT KAPHATÓ

VEZÉRKÉPVISELŐNKÉL SUBOTICÁN

EISLER és SIPOS

PALIČI UT 174. — TELEFON 58.

Magyar Általános Kőszénbánya R. T.
Budapest

MOZISOK FIGYELMÉBE I

Értesítjük a tisztelt mozi tulajdonos-urakat, hogy a

METRO-GOLDWYN

925/6. évi produkciót a Vajdaság részére átvettük s ezek csak nálunk köthetők.

METRO-FILMEK

a világ legjobb s legnagyobb kasszafilmjei, amelyek között vannak a szezon óriás slágerei pl. a

Fehér apáca, Habsburg tragédia

stb. stb. Minden mozi saját érdekében cselekszik, ha a szabad terminusait katalogusunk megjelenéséig fentartja. SLAVIJA FILM Subotica, Vilsonva 11.

VELIKI-BEČKEREKRŐL

AZONNAL SZÁLLITHATÓ

I-a kétéves

romániai bükkhasáb tűzifa

I-a válogatott

romániai bükkhasítvány

a legelőnyösebb feltételek mellett, minden mennyiségben. Megrendeléseket felvesz

STERN ANTAL VELIKI-BEČSKEREK

Vojvodina (Rózsa) szálló

5735

Megérkeztek a legujabban megjelent ŐSZI ÉS TÉLI DIVATLAPOK
a nőknél nélkülözhetetlen

WIE BLEIBE ICH JUNG UND SCHÖN?

VOM OBST EINMACHEN

mely a gyümölcs és főzelék párolását és konzerválását tanítja. Viszontelárusítóknak nagy árengedmény.
Medjunarodni prometni novinski i oglasni zavod D. D. Podružnica Subotica, Vojnovićeva ulica 7. szám.

6234

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Péntek—vasárnap
Közöhlajra a szezon grand slágere

A notre-damei toronyőr

Victor Hugo világhírű regényének Amerikában és Párisban készült filmváltozata.

Mindkét rész egyszerre!
Jön! BIBLIA. Az ótestamentum alapján. A világteremtéstől a királyok

Csütörtök—vasárnap
Kimagasló újonság!

Álmok a Práterben

Egy bécsi nő naplója a szerelem és vidámság városában; 6 felvonásban.

Főszereplő:
HENNY PORTEN

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasatagbottól és címszó költsége nem számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez vilámbélyeg mellékelendő.

Stabilgépész szent. 1—15-re állást keres stabil gépre kezelésre. Cím: Anton Keller, Velikibečekerek, Geteova ul. 2. 6282

VÉTEL-ELADÁS

Hatos magánjáró héttelgkörös lokomobil olcsón eladó, esetleg cséplésre kiadó. Vadócz Károly, Bačka-Topola. 6029

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Mélyen leszállított árak tülhalmozott raktár miatt. Lústerkabát D 350.—, tennisz nadrág 175.—, gyermekruha 100.—, gumiköpeny 350.—, női raglán 600.—, leányköpeny 350.—, bőrkabát 975.—, Tavalvi összes téliárak félárban, míg a készlet tart, kicsinyben és nagyban. Földes Samu, Narod-kávéház mellett. Vidékre utárvétel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom. 5984

Új zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkák, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 2942

Vegyeskereskedés. iófor-galmu, italmérés- és trafikengedéllyel, házsal, járási székhely forgalmas pontján, betegség miatt olesón, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Bömches közvetítő irodája, Bačka-Topolán. 6197

Olcsó automobil. 2 darab Austro-Fiat, 6 üléses, kifogástalan állapotban, eladó. Stevan Lévay, Sr-bobran. 6269

1 drb Clayton-Schutleworth huzatos lokomobil, 18 éves, teljesen jó és üzemképes állapotban eladó. Bővebbet »Pallas«, Paie Kujundzica ul. 4. 6205

30-as szívógázmagánjáró cséplőgarnitúra, magányos 8-as lokomobil, 6-os cséplő, cséplésre készen eladó. Vadócz Károlynál, B.-Topola. 3896

Vendéglő és szálloda, járási székhelyen, elsőrendű üzlet, minden kényvellemmel és modernül berendezve, praktikus beszerzéssel. Nagy tánc- és színházterem, kocsis beálló, gyönyörű kertelhelviség. A teljes érték a legminimálisabb számítás szerint is 800.000 dinár, 600.000 dinárért eladó és tetszés szerint vehető át. Fizetésben némi könnyítés. — Cím a kiadóban. 6169

Izléses fehérháló elköltözés miatt utányos áron eladó. Bővebbet: Kohn Jenő, Bárány-szálló. 6249

Ióforzalmu borbélyüzlet betegség miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6239

Eladó házak. I. körben posta mellett üzlettel, V. körben nagy telekkel, mindkettő azonnal átvehető. Érdeklődni I. Postáska ul. 5. az üzletben. 6263

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra: v. férfi, női raglán és téllkabátnak való. Ékszerel, ruhák, kabátok, fehérneműek és minden más tárgy állandóan olcsón eladotnak. Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kínizsi) ul. 12. 5697

16 HP szívógázmotor, kifogástalan állapotban, üzemen megtekinthető, eladó. Ugyanott megvételre kerestetik egy 16—20 HP 220 voltos elektromotor. Wegert János, Bajnok. 6271

Eladó tanya, Keviben levő 13 lánca földem új gazdasági épületekkel szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Patócs László Keviben. 6273

Keviben egy 40 év óta fennálló vendéglő eladó. Bővebbet: Burany Pál, vendéglős, Kevi. 6272

Bereshordók, szürök, öt hektótól hatvan hektóig, iókarban, olcsón eladók. Földes ruházlet. 6289

KÜLÖNFÉLE

Kiadó különbeíratu két butorozott szoba egy vagy két nr részére. Vukovičeva ul. 10. 6231

Keresek a beltérhez közel 2 butorozott szobát kiszolgálással szeptember elsőjére. Címeket a kiadóba kérek. 6160

Klubbarnitúra, kávéházi asztalok, vitrin, olcsón eladók Paie Kujundzica ul. 4. emeleten. 5887

RÉVAI ADOLF
SUBOTICA
Csirkepiac, Kisköz
Telefon 551.
Ajánl elsőrendű
darabos meszet,
beočini portland-
cementet
és a legjobb minőségű
retorta faszenet

Cinészüzlet, üresen, szobával rögtön kiadó. Frankopanska ul. 15. 6247

Mortin poloskairtó, legbiztosabb hatásu, nem piszkít, butorotnak nem árt. Blum (Illés) gyógyszer-tár, főpostával szemben. 5594

BÖMCHES EMIL
általános közvetítőirodaja
BAČKA-TOPIOLA
Közvetít;
Ingatlanok, bármiféle áru, termény és ingó adásvételét
Elhelyez;
Kölcsönöket, magas kamattal, biztos helyre. Elhelyezés díjtalan
Beszerez;
Információkat, konzultációt utlevél látványozásokat, vizumokat gyorsan és olcsón
Elvállal;
Bármiféle megbízást és helyi képviselést
Mindem eladó és venni szándékozó előnyére szolgál, ha fenti irodához fordul, mely iroda számos bel- és külföldi eladó birtokot, házat, villát, üzletet, vendéglőt, szállodát, autót, gépeket, zongorákat stb. nyilvántart. Birtok leírásokat és egyéb felvilágosításokat, választékyeg ellenében díjtalanul küld a fenti iroda. 6196

Üzlethelyiség bádogosnak kiadó bácskai nagy községben, a községben más bádogos nincs. Cím a kiadóban »Bádogos« jelgére küldendő. 6274

Nagyvályen 24 lánca szántóföld bérbeadó. Cím a kiadóban. 6268

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, vagyonos, úri körökben diszkrétan közvetít Faragó Irodája, Budapest, Nép-színházutca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. — Díjtalan felvilágosítás.

Hölgyeim! Ki szeretne házasság céljából megismerni egy 30 éves, mások által szimpatikusnak ismert, 500.000 dinárt érő vagyonnal és saját üzlettel rendelkező, önálló kereskedővel. Igényeim főbb vonatkozásai: tisztességes családból, intelligens, a középsőnépnek mondható, némi hozománnyal rendelkező nő legyen. Leveleket a kiadóhivatal továbbítja. »Unalmas a magány« jelgére. — Csakis fényképpel ellátott komoly levelekre válaszolok. — Diszkrétó biztosítva. Levél és fénykép kívánatra visszaküldve. 6180

Érettségizett tisztviselő faszakmában, itteni faterlepiinkre kezdő fizetéssel felvesszük. Vujkovičeva faterlep, Jukičeva 41. 6270

Keresek ügyes borbélyse- gedét Sarajevóban. Rad Bošić borbély, Sarajevo, Kralia Aleksandra ul. 64. 6268

FOGLALKOZÁS

Ügyes kiszolgáló a rövid-áru szakmában kerestetik. Cím a kiadóban. 6113

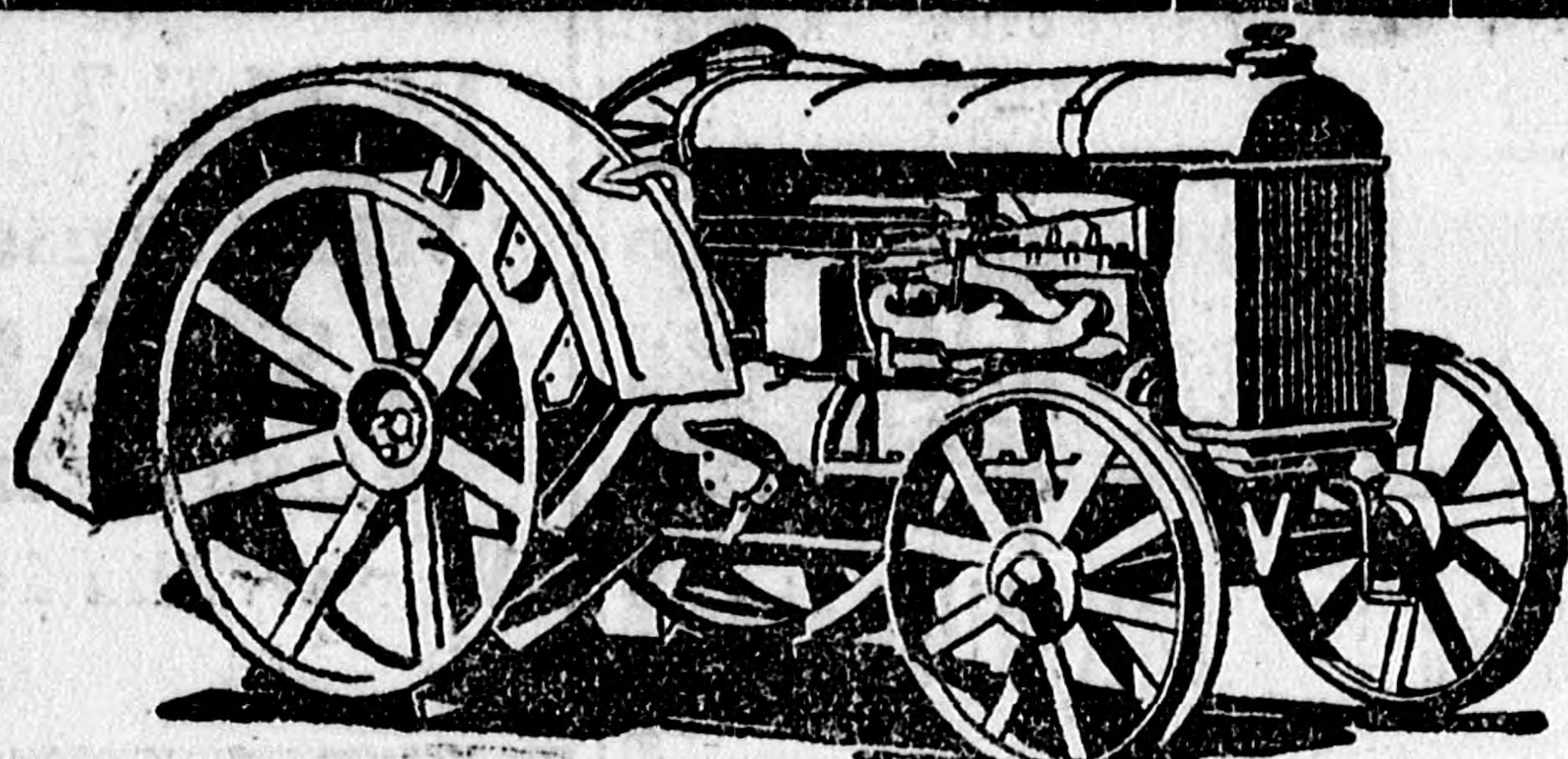
Gabonaszakmabeli érettségizett nőtlen jugoszláv állampolgár, magyar, szerb-horvát, német nyelv- ismerettel, megfelelő állást keres. — Ajánlatok I. Stefanić, Ruma kéretnek. 6072

Száiban dolgozni tudó fogtechnikus azonnali belépésre keres Dr. Grün Mór, Novibečei (Banat). 6220

Retusórt augusztus 15-iki belépéssel felveszek. — Fanto fényképész, Ada.

Szakácsnőnek ajánlkozik jobb leány, ki a háztartás vezetését is vállalja. — Cím a kiadóban. 6267

Árva idősebb szorgalmas urileány elmenne magányos urnőhöz, ki későbbi jóvőjéről gondoskodik. — Cím a kiadóban. 6265

Vidákoviés Tamás Palicsi-uti géptulajdonos megjelent e hó 22-én délután 5 órakor Klein Géza & Fiai cégnél és elmondván, hogy magánjárója és nyolcas cséplője 24 órája fekszik az uton, megkérdezte, hogy garantálja-e a cég, hogy a traktor a nyolcas cséplőt vontatni tudja. A cég mechanikusa, a városszerte közismert Péró, azonnal kiment egy traktorral, kihuzta a cséplőt és este 9 órakor már a következő szálláson cséplelt. Vidákoviés Tamás, a legújabb Fordson tulajdonos a palicsi strandfürdő mögött cséplé, azóta is, úgy hogy a strandon fürdőzők a cigányzene mellett a Fordson Traktor melodikus bugását is élvezik. Kérje legújabb Ford és Fordson árjegyzékünket és vegyen saját érdekében addig, amíg a készlet tart.

Itt kivágni!

T.
KLEIN GÉZA ÉS FIAI CÉGNEK
Autorizált Fordügynökség
SUBOTICA

Szíveskedjenek legújabb Ford-árjegyzéküket beküldeni.

Név: _____

Cím: _____

Borítékban feladni!

„DIOGENES“
BERZINSEBLÁMPA
Öngyújtó és ön-olító. Tűz- és szélbiztos. Elpusztíthatatlan. Minden zsebben elhelyezhető. Más lámpákkal szemben előnyei a hosszabb égési időtartamban (7 óra) és csekélyebb üzemköltségben vannak. Ház, pince, istálló, utazók, turisták, örök részére
Ára 95 dinár

FALI ACÉL PÁNCÉL PÉNZ-SZEKRÉNY
csavarokkal a falra erősítve. Kis helyet foglal el. A külseje gyönyörűen zománcozott. A legszebben butorozott lakásban is szép butordarab. Olcsó! Versenyen kívüli ár! Legbiztosabb óre pénzének, ékszerének, értékpapirjainak és okmányainak

„VEB“ biztonsági zár.
Minden ki- és befelé nyitó ajtóra.
Garantálva, hogy minden zár más módon zár, két egyforma nem létezik. Távollétében legbiztosabb óre lakásának. Használatával nyugodtan elutazhatik. Nikkelezett luxus kivitelben díszre minden lakásnak. Ára 175 dinár
Az ajtón belül a szobában: Kívül:

Régen várt ideálja minden házlásszonynak!
MOSI KICSAVAR! MÁNGOROL!
„RUMPLEX“ mosógép. 70 százalék munka-, szén-, világítás- és szappanmegtakarítás és a legnagyobb mérvű kímélése drága fehérneműnek. A 10 óras tartózkodás a mosókonyhában 3 órára csökken. 1 év alatt kifizeti önmagát.

Uj VILÁGSZABADALMAK! Győződjön meg! Kérjen díjmentes árjegyzékét! Keressen fel bennünket minden vételkényszer nélkül! „ORION“ kom. preduzeće za uvoz i izvoz, Beograd, Gospodar Jevremova 6. A Kalimegdán közelében. Minden nagyobb helyen képviselőt kerestetnek